УКРАЇНА
ДОБРОСЛАВСЬКА СЕЛИЩНА РАДА
ОДЕСЬКОГО РАЙОНУ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ
с-ще Доброслав

РІШЕННЯ

від 03 липня 2026 року **№ 3219–VIII**

Про затвердження Муніципального енергетичного плану Доброславської селищної територіальної громади до 2030 року

Керуючись п.59 ч.1 ст. 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», ст. 6 Закону України «Про енергетичну ефективність», розпорядженням Кабінету Міністрів України від 29.12.2021 року № 1803-р «Про Національний план дій з енергоефективності на період до 2030 року», Національним планом з енергетики та клімату на період до 2030 року, схваленим розпорядженням Кабінету Міністрів України від 25.06.2024 року № 587-р, з урахуванням Наказу Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України від 21.12.2023 року № 1163 «Про затвердження Методики розроблення місцевих енергетичних планів», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 16 лютого 2024 р. за № 245/41590, враховуючи рішення селищної ради від 04.10.2024 року № 2288- VIII «Про розроблення Муніципального енергетичного плану Доброславської селищної територіальної громади до 2030 року», лист Одеської обласної державної адміністрації від 20.04.2026 № 4975/5/01-22/5616/2-26 щодо погодження проєкту Муніципального енергетичного плану та підтвердження його відповідності вимогам Методики розроблення місцевих енергетичних планів, затвердженої наказом Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України від 21.12.2023 № 1163, з метою забезпечення сталого енергетичного розвитку громади через системне впровадження енергоефективних заходів, зниження витрат на енергію, зменшення викидів CO_2, підвищення енергонезалежності та комфорту життя мешканців, створення стратегічного бачення для майбутнього планування, залучення інвестицій та стимулювання енергоефективності у всіх секторах громади, Доброславська селищна рада

ВИРІШИЛА:

1. Затвердити Муніципальний енергетичний план Доброславської селищної територіальної громади до 2030 року (далі – МЕП), що додається.

2. Керівникам структурних підрозділів селищної ради, комунальних установ і підприємств селищної ради:

2.1. Забезпечити виконання заходів, передбачених в МЕП.

2.2. Продовжити співпрацю з проєктами міжнародної технічної допомоги та іншими грантодавцями щодо залучення інвестицій для реалізації заходів МЕП.

3. Координацію роботи з виконання цього рішення покласти на заступників селищнного голови з питань діяльності виконавчих органів Альону ШИХАЛІЄВУ та Юрія ЧОРНІЯ.

4. Контроль за виконанням цього рішення покласти на постійну комісію селищної ради з питань фінансів, бюджету, планування соціально-економічного розвитку, інвестицій та міжнародного співробітництва (голова Котвіцький В.М.) та постійну комісію з питань законності, комунальної власності, житлово-комунального господарства та соціальної політики Доброславської селищної ради (голова Калюжний М.В.).

Доброславський селищний голова Людмила ПРОКОПЕЧКО

Додаток до
рішення селищної ради
№3219 –VIII від 03.07.2026

Муніципальний енергетичний план Доброславської селищної територіальної громади до 2030 року

Муніципальний енергетичний план Доброславської селищної ради до 2030 року розроблено відповідно до положень статті 6 Закону України «Про енергетичну ефективність» та Методики розроблення місцевих енергетичних планів, затвердженої наказом Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України від 21.12.2023 № 1163.

Розроблення Муніципального енергетичного плану проводилось з урахуванням:

Енергетичної стратегії України на період до 2050 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 21 квітня 2023 року № 373-р;

Концепції реалізації державної політики у сфері забезпечення енергетичної ефективності будівель у частині збільшення кількості будівель з близьким до нульового рівнем споживання енергії, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 29 січня 2020 року № 88-р;

Концепції реалізації державної політики у сфері теплопостачання, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18 серпня 2017 року № 569-р;

Національного плану дій з енергоефективності на період до 2030 року, схваленого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2021 року № 1803-р;

Національної транспортної стратегії України на період до 2030 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30 травня 2018 року № 430-р;

Оновленого національного визначеного внеску України до Паризької Угоди, схваленого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30 липня 2021 р. № 868-р;

Цілей сталого розвитку України до 2030 року, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722/2019;

інших програмних документів, схвалених (затверджених) Кабінетом Міністрів України, у сферах забезпечення енергетичної ефективності, розвитку енергетики (у тому числі відновлюваної енергетики), економіки, сталого розвитку та охорони навколишнього природного середовища;

Стратегії відновлення та розвитку Одеської області до 2027 року та Стратегії розвитку Доброславської територіальної громади до 2030 року.

Розроблення Муніципального енергетичного плану взаємо узгоджено з містобудівною документацією, яка визначає планування територій на регіональному та місцевому рівнях, схемами теплопостачання населених пунктів.

ЗМІСТ

ВСТУП …….....……. 7

РОЗДІЛ 1. РЕЗЮМЕ МУНІЦИПАЛЬНОГО ЕНЕРГЕТИЧНОГО ПЛАНУ … 8

РОЗДІЛ 2**.** РЕЗЮМЕ ВИХІДНОГО СТАНУ ЕНЕРГЕТИЧНОГО РОЗВИТКУ ДОБРОСЛАВСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ РАДИ

2.1.Загальна характеристика громади …… 10
2.1.1. Адміністративно – територіальний устрій ……..…..... 10

2.1.2. Географія та клімат ……..... 10

2.1.3. Демографічна ситуація …..... 11

2.1.4. Бюджет громади ..…..... 11

2.1.5. Земельний фонд … ……..... 13

2.2. Характеристика секторів енергетичного планування..... 14
2.2.1. Громадські будівлі 14

2.2.2. Житлові будівлі 18

2.2.3. Сфера водопостачання та водовідведення 21

2.2.4. Зовнішне освітлення …..……..... 26

2.2.5. Транспорт та дорожня інфрастркутура ……..……..... 28

2.2.6. Промисловість та мале підприємництво …… 29

2.2.7. Сфера управління побутовими відходами …..……..... 30

2.3 Аналіз виробництва та споживання енергетичних ресурсів за секторами та видами …… 31

РОЗДІЛ 3. ЦІЛІ СТАЛОГО ЕНЕРГЕТИЧНОГО РОЗВИТКУ ДОБРОСЛАВСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ ……..... 42

РОЗДІЛ 4. ПРОЄКТИ СТАЛОГО ЕНЕРГЕТИЧНОГО РОЗВИТКУ ДОБРОСЛАВСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ ……..... 47

РОЗДІЛ 5. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИКОНАННЯ ТА ФІНАНСУВАННЯ МУНІЦИПАЛЬНОГО ЕНЕРГЕТИЧНОГО ПЛАНУ..... 51

5.1. Джерела фінансування 51

5.2. Основні потенційні внутрішні та зовнішні ризики при виконанні муніципального енергетичного плану 52
5.3. Організація моніторингу 53

РОЗДІЛ 6. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ ВИКОНАННЯ МУНІЦИПАЛЬНОГО ЕНЕРГЕТИЧНОГО ПЛАНУ …… 54

ДОДАТКИ ДО МУНІЦИПАЛЬНОГО ЕНЕРГЕТИЧНОГО ПЛАНУ … 55

Перелік скорочень
Максимальний обсяг розділу не повинен перевищувати 1 сторінку.
ВДЕ – відновлювальні джерела енергії
ІСЕ – інформаційна система енергомоніторингу
КЛЛ - компактна люмінесцентна лампа
КП – комунальне підприємство
КУ- комунальна установа
МЕП – муніципальний енергетичний план
МФО – міжнародна фінансова організація
ОМС – органи місцевого самоврядування
ПДСЕРК – План дій сталого енергетичного розвитку та клімату
СЕМ – система енергетичного менеджменту
ТГ – територіальна громада

Перелік таблиць

Таблиця 2.1. Видатки громади за 2025 рік в розрізі галузей.
Таблиця 2.2. Матриця споживання енергії на території територіальної громади.
Таблиця 2.3. Перелік та кількість закладів, будівль, установ комунальної власності.
Таблиця 2.4. Розподіл багатоквартирних будинків за населеними пунктами.
Таблиця 2.5. Наявна інфраструктура водопостачання Доброславської територіальної громади (артезіанські свердловини та водонапірні башти).
Таблиця 2.6. Основні показники сфери водопостачання та водовідведення.
Таблиця 2.7. Витрати на електричну енергію у сфері централізованого водопостачання і водовідведення.
Таблиця 2.8. Основні показники зовнішнього освітлення.
Таблиця 2.9. Показники енергоспоживання сектора «зовнішне освітлення» Доброславської селищної ради (2021–2025 рр.).
Таблиця 2.10. Фактичне споживання електричної енергії бюджетними установами та комунальними підприємствами Доброславської селищної ради у 2021–2025 роках.
Таблиця 2.11. Протяжність газопроводів та кількість споживачів.
Таблиця 2.12. Технічна характеристика газопроводів.
Таблиця 2.13. Споживання природного газу категоріями споживачів в період 2021-2025 років, тис. м3.
Таблиця 2.14. SWOT-аналіз енергетичного розвитку території територіальної громади
Таблиця 2.15. Пріоритезація секторів енергетичного планування в Доброславській громаді
Таблиця 3.1. Зведене споживання за секторами (МВт*год)
Таблиця 3.2. Прогноз споживання електроенергії (МВт*год)
Таблиця 3.4. Цільові показники сталого енергетичного розвитку Доброславської громади (2025–2030 рр.)
Таблиця 3.5. Прогнозні цільові показники сталого енергетичного розвитку Доброславської громади (2025–2030 рр.)
Таблиця 3.6. Розрахунок енергетичного сальдо, прогноз у разі будівництва СЕС ,(МВт*год)
Таблиця 4.1. Очікувані показники технічних проєктів сталого енергетичного розвитку громади на період до 2030 року.
Таблиця 4.2. Проєкти муніципального енергетичного плану Доброславської селищної територіальної громади.

Перелік рисунків

Рис. 2.1. Аналіз виконання видатків
Рис. 2.2.Співвідношення типів житла в громаді
Рис. 2.3. Розподіл багатоквартирних будинків за населенними пунктами громади
Рис. 2.4. Карта стану доріг на території Доброславської селищної ради.
Рис. 2.5. Структура споживання електроенергії об'єктами комунальної власності Доброславської ТГ
Рис. 2.6. Схема розташування підвідних газопроводів високого тиску населених пунктів Доброславської селищної ради
Рис.2.7.Розподіл споживання енергії Доброславської ТГ
Рис.3.1. Графічна форма споживання електроенергії (МВт*год)

Вступ

Муніципальний енергетичний план Доброславської селищної територіальної громади до 2030 року (далі - МЕП) є одним з кроків на шляху до енергетичної незалежності та безпеки. Даний документ є частиною досягнення національних цілей з енергоефективності, розвитку відновлюваних джерел енергії та інших цілей, які пов'язані з використанням енергії та визначені законодавством України. Розробивши МЕП, громада має чітке розуміння раціонального використання бюджетних коштів на придбання енергії (паливно-енергетичних ресурсів) та комунальних послуг. Даний план визначає пріоритетні сектори енергетичного планування для залучення інвестицій і раціонального використання бюджетного фінансування для енергетичної модернізації об’єктів та інфраструктури громади, а також покращення якості надання комунальних послуг, формування енергоефективної поведінки кінцевих споживачів енергії.

Метою створення МЕП є сприяння досягненню національних цілей з енергоефективності, розвитку відновлюваних джерел енергії, застосування високоефективної когенерації та інших цілей, які пов’язані з використанням енергії та визначені законодавством; забезпечення раціонального використання бюджетних коштів на придбання енергії та комунальних послуг; визначення пріоритетних секторів енергетичного планування для залучення інвестицій і раціонального використання бюджетного фінансування для енергетичної модернізації об’єктів та інфраструктури території територіальних громад і регіонів; покращення якості надання комунальних послуг, формування енергоефективної поведінки населення; скорочення викидів парникових газів та забезпечення декарбонізації споживання енергії на територіях територіальних громад та регіонах до 2050 року з урахуванням принципу «Енергоефективність насамперед».

РОЗДІЛ 1. РЕЗЮМЕ МУНІЦИПАЛЬНОГО ЕНЕРГЕТИЧНОГО ПЛАНУ

Розробка та реалізація Муніципального енергетичного плану спрямована на системне запровадження нових енергоефективних заходів та проєктів, які дозволять зробити Доброславську селищну територіальну громаду більш енергонезалежною, а життя мешканців – більш комфортним.

Розробка Муніципального енергетичного плану громади передбачена Законом України «Про енергетичну ефективність», а його прийняття забезпечить стратегічне бачення подальшого розвитку та планування капіталовкладень, можливість залучення додаткових позабюджетних інвестицій та стимулювання енергоефективності у всіх секторах громади.

Основними цілями МЕП є:

- скорочення споживання енергетичних ресурсів ключовими секторами громади;
- підвищення свідомості мешканців щодо раціонального використання енергії;
- впровадження заходів із застосуванням сучасних енергозберігаючих технологій у будівлях комунальної сфери та інженерних мережах;
- забезпечення комфортності перебування в будівлях;
- залучення інвестицій у проєкти з питань енергоефективності.

Пріоритетними секторами Муніципального енергетичного плану Доброславської громади є:

- громадські будівлі;
- житлові будівлі;
- сфера водопостачання і водовідведення;
- сфера управління побутовими відходами;
- зовнішнє освітлення;

При розроблені муніципального енергетичного плану застосовуються принципи просторового планування з метою врахування:

- майбутнього виробництва та/або генерації енергії на території територіальної громади;
- планів щодо розвитку інфраструктури (в тому числі мережі централізованого газопостачання);
- майбутнього зонування території територіальної громади та використання енергії у кожній з зон);
- потенційних та наявних джерел енергії (в тому числі відновлюваних джерел енергії, скидного тепла тощо) на території територіальної громади;
- майбутнього попиту на енергію з урахуванням демографічних тенденцій, потенціалу та швидкості термомодернізації будівель, прогнозів щодо зміни клімату тощо;
- узгодження попиту на енергію з можливостями її виробництва та/або генерації.

Станом на 01.01.2026 року загальний обсяг спожитої енергії на території територіальної громади в зазначених секторах становив 1504,325 МВт·год, частка енергії з відновлювальних джерел енергії досягла рівня 2,6%.

Основні цілі з сталого енергетичного розвитку території Доброславської селищної територіальної громади у пріоритетних секторах:

- **підвищення енергетичної ефективності:** зниження кінцевого споживання енергії на 10-15 % або 25, 000 МВт·год/рік до 2030 року відносно базової лінії енергоспоживання на території територіальної громади**;**
- **розвиток відновлюваних джерел енергії:** збільшення частки ВДЕ з 2,6% до 25,0% в кінцевому споживанні енергії на території територіальної громади (передбачено споживати 153,780 МВт·год/рік енергії з відновлюваних джерел енергії до 2030 року).

При розроблені муніципального енергетичного плану застосовуються принципи просторового планування з метою врахування:

- майбутнього виробництва та/або генерації енергії на території громади;
- планів щодо розвитку інфраструктури;
- зонування території громади та використання енергії у кожній із зон;
- потенційних та наявних джерел енергії (в тому числі відновлюваних джерел енергії) на території громади;
- майбутнього попиту на енергію з урахуванням демографічних тенденцій, потенціалу та швидкості термомодернізації будівель, прогнозів щодо зміни клімату тощо;
- узгодження попиту на енергію з можливостями її виробництва та/або генерації.

У результаті реалізації технічних та організаційних проєктів МЕП на кінець планованого періоду вдасться вийти на:

- **зменшення споживання енергії внаслідок енергоефективних заходів** в розмірі 25,000 МВт·год/рік або 10,0% відносно базової лінії енергоспоживання, зокрема енергоспоживання житлових будинків очікується зменшитися на **7**,260 МВт·год, а громадських будівель – на 5,950 МВт·год/рік;
- додатково отримати з відновлювальних джерел енергії 1672 МВт·год/рік, щоб досягнути 2000 000 МВт·год/рік енергії споживання з ВДЕ, підвищення енергетичної безпеки: зменшення використання природного газу на **5%** та збільшення частки електроенергії з ВДЕ дозволить громаді знизити фінансовий тиск, підвищити безпеку енергопостачання;
- **покращення якості життя та подовження терміну експлуатації будівель**: термомодернізація житлових і громадських будівель дозволить подовжити термін їх експлуатації на **50 років**, підвищуючи комфорт проживання мешканців та знижуючи витрати на їх утримання, у разі виконання заходів, передбачених планом очікується значне покращення кліматичного комфорту та зменшення витрат на опалення і кондиціонування;
- **економічний розвиток**: за рахунок модернізації інфраструктури та впровадження енергоефективних заходів громада отримає нові робочі місця, податкові надходження до місцевого бюджету, розвиток людського потенціалу через підвищення компетенцій та кваліфікацій.

Досягнення очікуваних результатів можливе за умови успішної реалізації запланованих проєктів, а також залучення необхідних інвестицій.

РОЗДІЛ 2. РЕЗЮМЕ ВИХІДНОГО СТАНУ ЕНЕРГЕТИЧНОГО РОЗВИТКУ ДОБРОСЛАВСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

2.1.Загальна характеристика громади

2.1.1. Адміністративно – територіальний устрій

Селищну раду засновано 28 березня 1991 року, Доброславську селищну територіальну громаду утворено 27 листопада 2020 року в рамках адміністративно-територіальної реформи 2016 року.

До складу громади увійшли населені пункти: села Зоринове, Шевченкове-Кут, Вовківське, Улянівка, Трояндове, Ониськове, Ставки, Старі Шомполи, Якова, Нове, Великі Ламзаки, Кремидівка, Благодатне, Христо Ботеве, Касяни, селище Степове, з адміністративним центром селищем Доброслав Одеського району Одеської області.

2.1.2. Географія та клімат

Доброславська об'єднана територіальна громада має вигідне географічне положення. Розташована у південно-східній частині Одеської області, за 30,2 км на північ від м. Одеса, сполучена з ним шосейною дорогою.

Центри старостинських округів розташовані від центру громади на такій відстані:
7 км – село Трояндове,
18 км – село Кремидівка,
18 км – село Старі Шомполи. Через селище проходить Старокиївська дорога, а за 16 км від нього розташована залізнична станція Кремидівка і залізнична лінія Одеса-Головна – Помічна. Громада межує із Курісовською, Визирською, Красносільською та Великобуялицькою територіальними громадами Одеської області.

Територія Доброславської ТГ розташована в північно-західній частині Причорноморської низовини. Рельєф представлений широкою рівниною, розрізаною долинами річок та балок. Завдяки цій розрізаності рельєф території громади в різних його частинах неоднаковий.

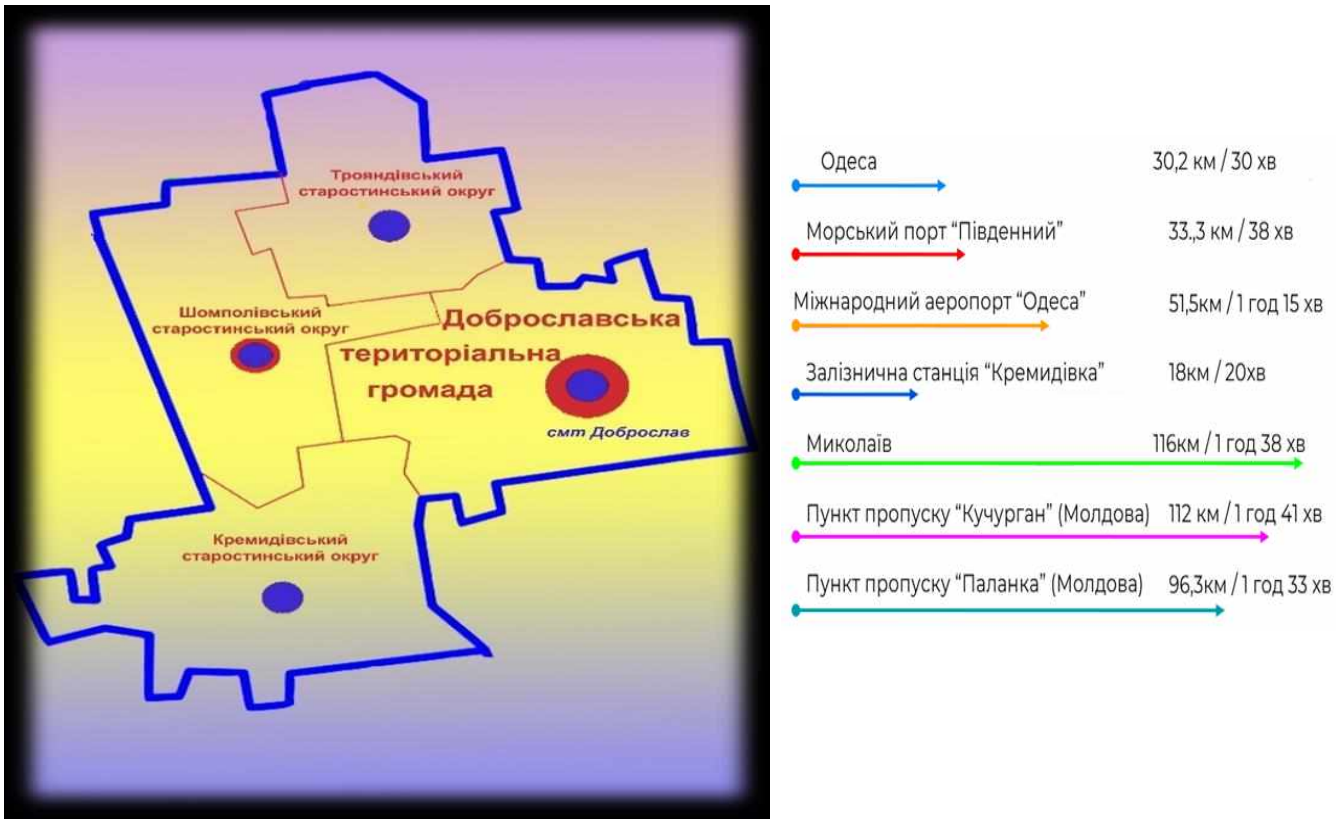

Клімат помірно континентальний зі спекотним сухим літом, м'якою малосніжною нестійкою зимою. Кількість днів без сонця майже 70 на рік (у квітні, травні, вересні та жовтні їх не більше як по 4, з листопада по лютий – у середньому по 14). Характеризується відносно малою кількістю літніх опадів у посушливі роки, достатньо теплою зимою та спекотним літом. Середньорічна температура становить 10,8 ºС. Взимку вона складає –5,0 ºС а влітку +20,0 ºС і більше. Найбільш холодними місяцями є січень і лютий. Середня температура січня змінюється в межах від –4,00 ºС до –18,00 ºС, липня відповідно від +24,00 ºС і більше. Безморозний період триває до 166-208 днів. Середньорічна кількість опадів складає 280-360 мм.

2.1.3. Демографічна ситуація

Станом на 1 січня 2026 року в Доброславській громаді проживає 15 756 осіб, з яких 63% є працездатними, в т.ч. 52% – жінки, 48% – чоловіки. Динаміка кількості економічно активного та непрацездатного населення – позитивна. Офіційний рівень безробіття – 4% або 615 осіб (в основному робочі спеціальності). Середній рівень зарплат є на 10% нижчий, ніж в обласному центрі. Рівень освіти: 38% – середня та середня спеціальна, 62% – вища.

Демографічна ситуація у громаді у 2022 – 2025 році змінювалась основним чином під впливом міграційних процесів, викликаних війною – виїзд місцевих мешканців за кордон та вінші регіони країни, поповнення населення громади внаслідок внутрішньо переміщених осіб (363 осіб), переважна більшість яких жінки з дітьми.

2.1.4. Бюджет громади

До загального фонду бюджету Доброславської селищної територіальної громади за 2024 рік фактично надійшло 205,2 млн. Грн., що складає 90,3% до планових призначень, темп росту до надходжень 2023 року 129,1%.

Доходи бюджету громади у 2025 році становили 280 033,6 тис. грн., зокрема: загальний фонд – 230 583,1 тис. грн. та спеціальний фонд – 49 450,5 тис. грн.
Видатки громади за 2025 рік – 286 179,1 тис. грн., зокрема: загальний фонд – 214 544,8 тис. грн. та спеціальний фонд – 71 634,3 тис. грн.

Таблиця 2.1. Видатки громади за 2025 рік в розрізі галузей:

освіта	128 633,5 тис грн.
культура	9 791,8 тис грн.
фізична культура	4 214,2 тис грн.
охорона здоров'я	13 793,7 тис грн.
державне управління	71 069,6 тис грн.
житлово-комунальне господарство	32 623,4 тис грн.
соціальний захист	7 063,7 тис грн.
інші	18 989,2 тис грн.

Рис.2.1. Аналіз виконання видатків

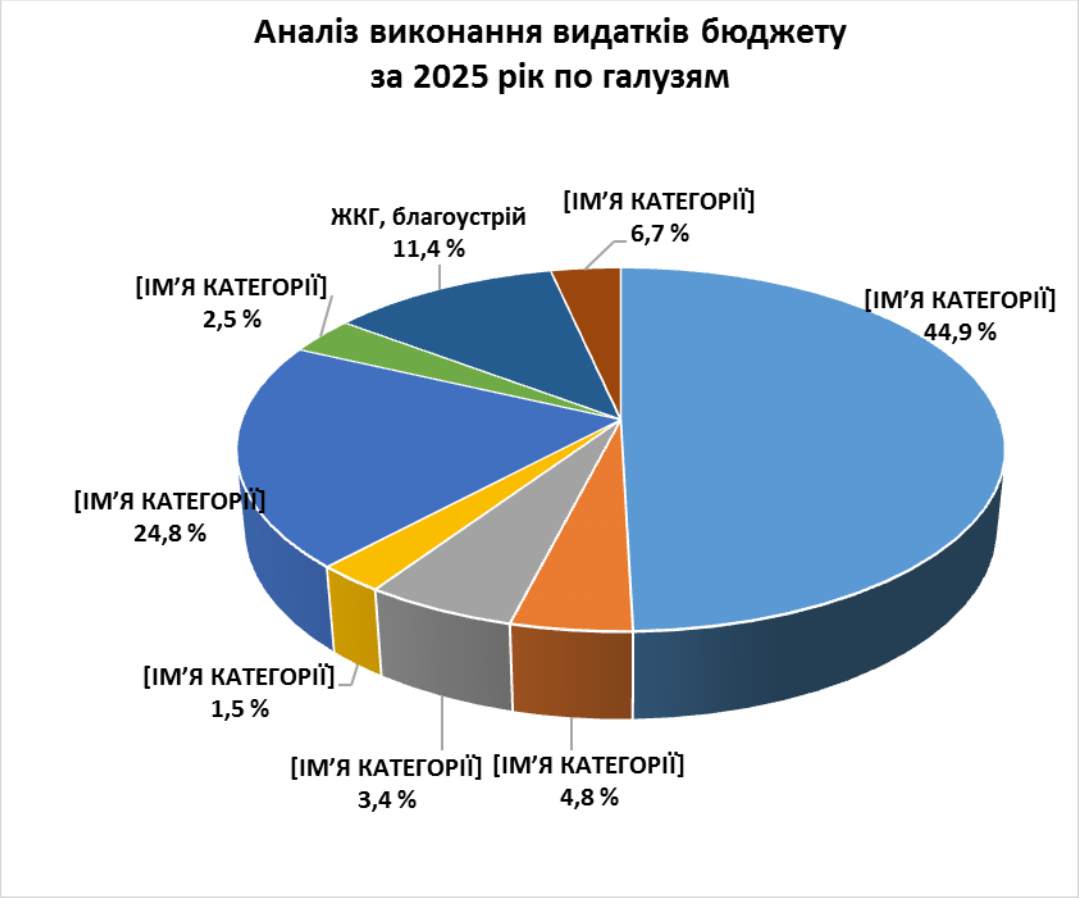

2.1.5.Земельний фонд

Загальна площа території громади складає 31,4 тис. га, з них населенні пункти становлять – 1 435 га або 4,5 %. Більшу частину території займають сільськогосподарські землі – 28,3 тис. га, що становить 90,2 % від загальної площі, в тому числі:

- ріллі – 23,9 тис. га;
- багаторічні насадження – 0,4 тис. га;
- сіножатті – 0,4 тис. га;
- пасовища – 2,8 тис. га.

При цьому, переважна частина цих земель – чорноземи малогумусні неглибокі (північна частина території громади), чорноземи південні малогумусні (південна частина території громади).

2.2. Характеристика секторів енергетичного планування

Використання енергії на території громади відбувається в наступних секторах:
- громадські будівлі;
- житлові будівлі;
- сфера водопостачання і водовідведення;
- сфера управління побутовими відходами;
- зовнішнє освітлення.

У зв'язку з відсутністю інформації про енергетичне споживання в секторі громадського транспорту, сфері послуг, сільському господарстві, такі сектори були виключені із енергетичного аналізу МЕП.

Таблиця 2.2. Матриця споживання енергії на території територіальної громади

№	Назва сектору	Електрична енергія	Природний газ	Теплова енергія	Біомаса	Біопальне	Вугілля	Бензин	Дизель	Сонячна енергія	Вітрова енергія
1	Громадські будівлі	+	+	-	-	-	+	+	+	+	-
2	Житлові будівлі	+	+	-	-	-	+	+	+	+	-
3	Сфера водопостачання і водовідведення	+	-	-	-	-	-	+	+	-	-
4	Сфера управління побутовими відходами	+	-	-	-	-	-	+	+	-	-
5	Зовнішнє освітлення	+	-	-	-	-	-	-	-	+	-

2.2.1.Громадські будівлі

Соціальна інфраструктура виступає базою формування людського капіталу, а розвиток соціальної інфраструктури є одним з першочергових завдань, яке вирішується в рамках соціально-економічної політики держави, регіону, територіальної громади. Успіх розвитку територіальної громади залежить не лише від наявності розвиненої соціальної інфраструктури, але від спроможності громади перетворити її в актив розвитку, що потребує підвищення ефективності управління, узгодження інтересів усіх стейкхолдерів щодо визначення шляхів її розвитку, та пошуку ефективних форм їх взаємодії.

Таблиця 2.3. Перелік та кількість закладів, будівль, установ комунальної власності

Назва об'єкта	Адреса	Кількість закладів
Заклади загальної середньої освіти – всього		**6**
в тому числі:		
Опорний заклад освіти «Доброславський ліцей» Доброславської селищної ради Одеського району Одеської області	Україна, 67500, Одеська область, Одеський район, с-ще Доброслав, проспект Свободи, буд. 10.	1
Трояндівський заклад загальної середньої освіти Доброславської селищної ради Одеського району Одеської області	Україна, 67520, Одеська область, Одеський район, село Трояндове, вулиця Шкільна, будинок 5а	1
Кремидівський заклад загальної середньої освіти Доброславської селищної ради Одеського району Одеської області	Україна, 67540, Одеська область, Одеський район, село Кремидівка, вулиця Центральна, будинок 72	1
Ониськівська гімназія Доброславської селищної ради Одеського району Одеської області	Україна, 67521, Одеська область, Одеський район, село Ониськове, вулиця Центральна, будинок 15а	1
Вовківська гімназія Доброславської селищної ради Одеського району Одеської області	Україна, 67503, Одеська область, Одеський район, село Вовківське, вулиця Молодіжна, будинок 41	1
Шомполівська гімназія Доброславської селищної ради Одеського району Одеської області	Україна, 67522, Одеська область, Одеський район, село Старі Шомполи, вулиця Шкільна, будинок 9	1
Заклади дошкільної освіти		**6**
Доброславський заклад дошкільної освіти (ясла-садок) «Країна мрій» Доброславської селищної ради Одеського району Одеської області	Україна, 67500, Одеська область, Одеський район, с-ще Доброслав, вулиця Київська, будинок 19	1
Трояндівський заклад дошкільної освіти (ясла-садок) «Малятко» Доброславської селищної ради Одеського району Одеської області	Україна, 67520, Одеська область, Одеський район, село Трояндове, вулиця Сонячна, будинок 4,	1
Кремидівський заклад дошкільної освіти «Промінець» Доброславської	Україна, 67540, Одеська область, Одеський район, село	1

селищної ради Одеського району Одеської області	Кремидівка, вулиця Грушевського М., будинок 53а	
Ониськівська гімназія Доброславської селищної ради Одеського району Одеської області (дошкільний підрозділ)	Україна, 67521, Одеська область, Одеський район, село Ониськове, вулиця Мирна, 23а	1
Шомполівська гімназія Доброславської селищної ради Одеського району Одеської області (дошкільний підрозділ0	Україна, 67522, Одеська область, Одеський район, село Старі Шомполи, вулиця Центральна, будинок 13	1
Вовківська гімназія Доброславської селищної ради Одеського району Одеської області (дошкільний підрозділ)	Україна, 67503, Одеська область, Одеський район, село Вовківське, вулиця Молодіжна, будинок 41	1
Заклади позашкільної освіти		2
Доброславська дитячо-юнацька спортивна школа Доброславської селищної ради Одеського району Одеської області	Україна, 67500, Одеська область, Одеський район, селище Доброслав, проспект Свободи, будинок 3а	1
Комунальна установа «Інклюзивно-ресурсний центр» Доброславської селищної ради Одеського району Одеської області	Україна, 67500, Одеська область, Одеський район, с-ще Доброслав, проспект Свободи, буд. 10	1
Заклади культури		8
Центр культури, мистецтв та розвитку творчих здібностей Управління освіти, культури, туризму, молоді та спорту	Україна, 67500, Одеська область, Одеський район, с-ще Доброслав, проспект Свободи, буд. 2	1
Трояндівський будинок культури Доброславської селищної ради	Україна, 67520, Одеська область, Одеський район, с.Трояндове, вул.Сонячна,5	1
Кремидівський будинок культури Доброславської селищної ради	Україна, 67540, Одеська область, Одеський район, с.Кремидівка, вул. О.Гончара,5 Б	1
Шомполівський будинок культури Доброславської селищної ради	Україна, 67522, Одеська область, Одеський район, с.Старі Шомполи, вул Центральна,8	1
Ониськовський сільський клуб Доброславської селищної ради	Україна, 67521, Одеська область, Одеський район, с.Ониськове, вул Садова,23 А	1
Вовківський сільський клуб Доброславської селищної ради	Україна, 67503, Одеська область, Одеський район, с.Ониськове, Молодіжна, будинок 45,	1
Христо-Ботівський сільський клуб Доброславської селищної ради	Україна, 67540, Одеська область, Одеський район, село Христо-Ботеве, вул. Центральна	1
Ставківський сільський клуб	Україна, 67540, Одеська	1

Доброславської селищної ради	область, Одеський район, село Ставки, вулиця Сонячна,4	
Заклади охорони здоров'я		**6**
КНП «Доброславська багатопрофільна лікарня інтенсивного лікування»	Україна, 67500, Одеська область, Одеський район, с-ще Доброслав, вул.Грубніка,27	1
ФП в с.Трояндове	Україна, 67520, Одеська область, Одеський район, с.Трояндове, вул.Сонячна,4	1
ФАП в с.Кремидівка	Україна, 67540, Одеська область, Одеський район, с.Кремидівка, вул.Грушевського, 58а	1
ФАП в с.Ониськове	Україна, 67521, Одеська область, Одеський район, с.Ониськове, вул.Садова,31	1
ФАП в с.Старі Шомполи	Україна, 67522, Одеська область, Одеський район, с.Старі Шомполи, вул. Центральна,13	1
ФП в с.Вовківське	Україна, 67503, Одеська область, Одеський район, с.Вовківське, вул.Центральна	1
Заклади, будівлі, установи комунальної власності		**10**
Адмінбудівля селищної ради	Україна, 67500, Одеська область, Одеський район, с-ще Доброслав, проспект Свободи, 1	1
Адмінбудівля селищної ради	Україна, 67500, Одеська область, Одеський район, селище Доброслав, вул.Центральна,33	1
Адмінбудівля селищної ради	Україна, 67500, Одеська область, Одеський район, селище Доброслав, вул.Київська, 77	1
Адмінбудівля селищної ради	Україна, 67500, Одеська область, Одеський район, селище Доброслав, Центральна,75	1
Адмінбудівля селищної ради	Україна, 67540, Одеська область, Одеський район, с.Кремидівка, вул.Грушевського,56	1
Будівля селищної ради	Україна, 67540, Одеська область, Одеський район, с.Кремидівка, вул.Грушевського,58А	1

Адмінбудівля селищної ради	Україна, 67520, Одеська область, Одеський район, с.Трояндове, вул.Сонячна,4	1
Будівля селищної ради	Україна, 67521, Одеська область, Одеський район, с.Старі Шомполи, вул.Центральна,16А	1
Адмінбудівля селищної ради	Україна, 67521, Одеська область, Одеський район, с.Старі Шомполи, вул.Центральна,8	1
Будівля селищної ради	Україна, 67521, Одеська область, Одеський район, с.Старі Шомполи, вул.Центральна,16А	1
Комунальні підприємства, установи		**7**
КП «Доброслав»	Україна, 67521, Одеська область, Одеський район, селище Доброслав вул.Захисників Маріуполя 5а,	1
КП «Кремидівська хвиля»	Україна, 67521, Одеська область, Одеський район, с.Кремидівка вул.Грушевського, 58	1
КП «Калина»	Україна, 67521, Одеська область, Одеський район, с.Трояндове, вул.Сонячна,4	1
КП «Шомполівське»	Україна, 67521, Одеська область, Одеський район, с.Старі Шомполи, вул.Центральна,8	1
КП «Доброславське бюро технічної інвентаризації»	Україна, 67521, Одеська область, Одеський район, селище Доброслав, вул.Центральна,46	1
КУ «Центр надання соціальних послуг»	Україна, 67521, Одеська область, Одеський район, селище Доброслав, вул.Київська,77	1
КУ «Інклюзивно-ресурсний центр» Доброславської селищної ради	Україна, 67521, Одеська область, Одеський район, селище Доброслав, проспект Свободи, 10	1

Типові недоліки в технічному стані бюджетних будівель:

- ✓ Теплотехнічні характеристики огороджувальних конструкцій не відповідають чинним нормам. Опір теплопередачі стін, покрівлі, підлоги, нижчий від встановлених норм в 1,5-2 рази;

- ✓ Вхідні двері в більшості випадків перебувають в незадовільному стані. Нові металопластикові вікна, які встановлюються в замін дерев'яним в переважно мають низьку якість та опір теплопередачі;
- ✓ В деяких будівлях протягом опалювального періоду не витримуються нормативні температури в приміщеннях;
- ✓ Механічна припливно-витяжна вентиляція подекуди знаходиться в непрацездатному стані. Повітрообмін в приміщеннях забезпечується коштом природної системи вентиляції, чого не достатньо для забезпечення належної якості мікроклімату;
- ✓ Індивідуальні опалювальні котельні обладнані не ефективним обладнанням;
- ✓ В переважній більшості система опалення застаріла, розбалансована, відсутні регулятори теплового потоку і запірна арматура перед опалювальними приладами;
- ✓ Теплова ізоляція розподільних трубопроводів системи опалення в незадовільному стані.

Перелічені недоліки в технічному стані будівель призводять до надлишкового споживання паливно-енергетичних ресурсів

2.2.2. Житлові будівлі

Житловий фонд Доброславської громади складає 5170 будинків загальною площею 441,749 тис.м.^{2}, в тому числі:

- ✓ Індивідуальних (приватних) – 5130 будинків (393,354 тис.м.^{2})
- ✓ Багатоквартирних – 60 будинків (48,395 тис.м^2)

Найбільша концентрація багатоквартирного фонду зосереджена в селищі Доброслав (61%).

Таблиця 2.4.Розподіл багатоквартирних будинків за населеними пунктами

Населений пункт	Кількість будинків	Вулиці
Селище Доброслав	36	Київська, Новоселів, Грубніка, Центральна, Зоряна, Свободи, Степана Бандери, Степова
с. Трояндове	12	Молодіжна, Шкільна, Шевченка
с. Кремидівка	10	О. Гончара, Центральна
с. Ставки	1	Зелена
с. Ониськове	1	Південна

Рис.2.2.Співвідношення типів житла в громаді

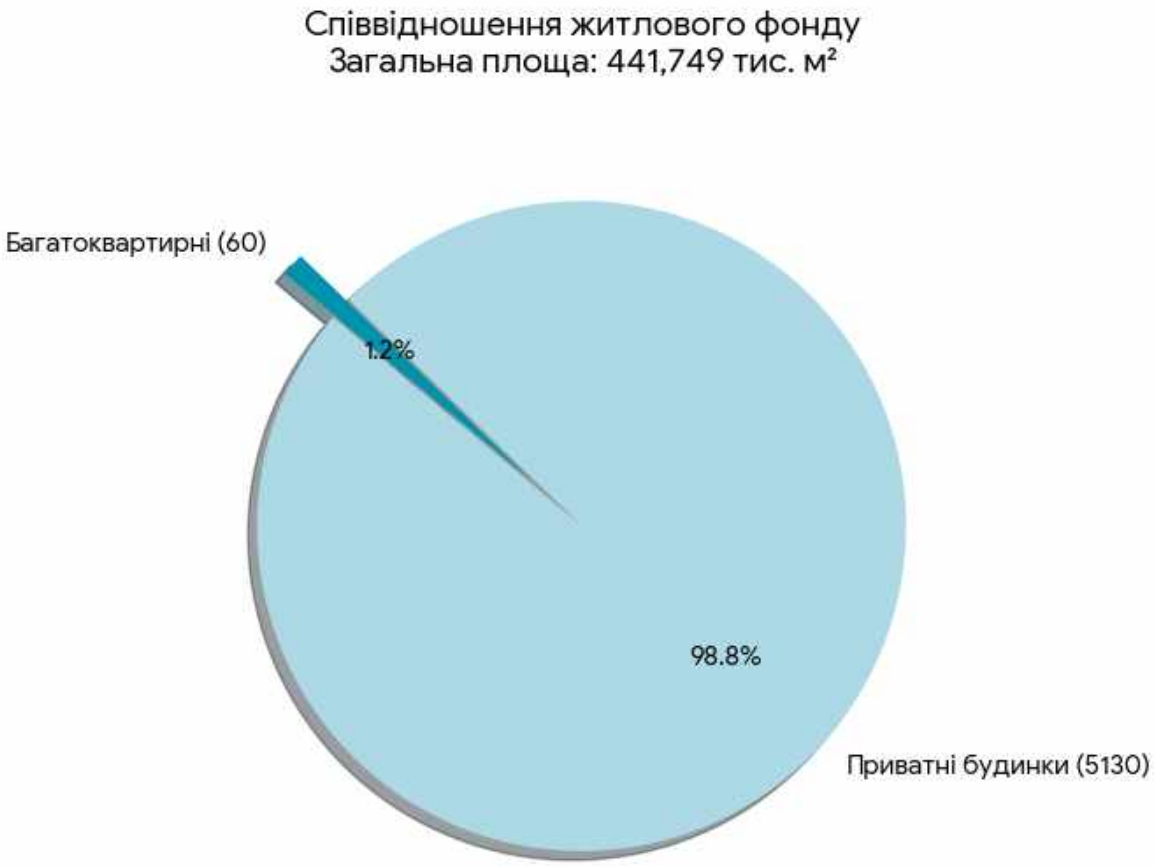

Рис.2.3. Розподіл багатоквартирних будинків за населенними пунктами громади

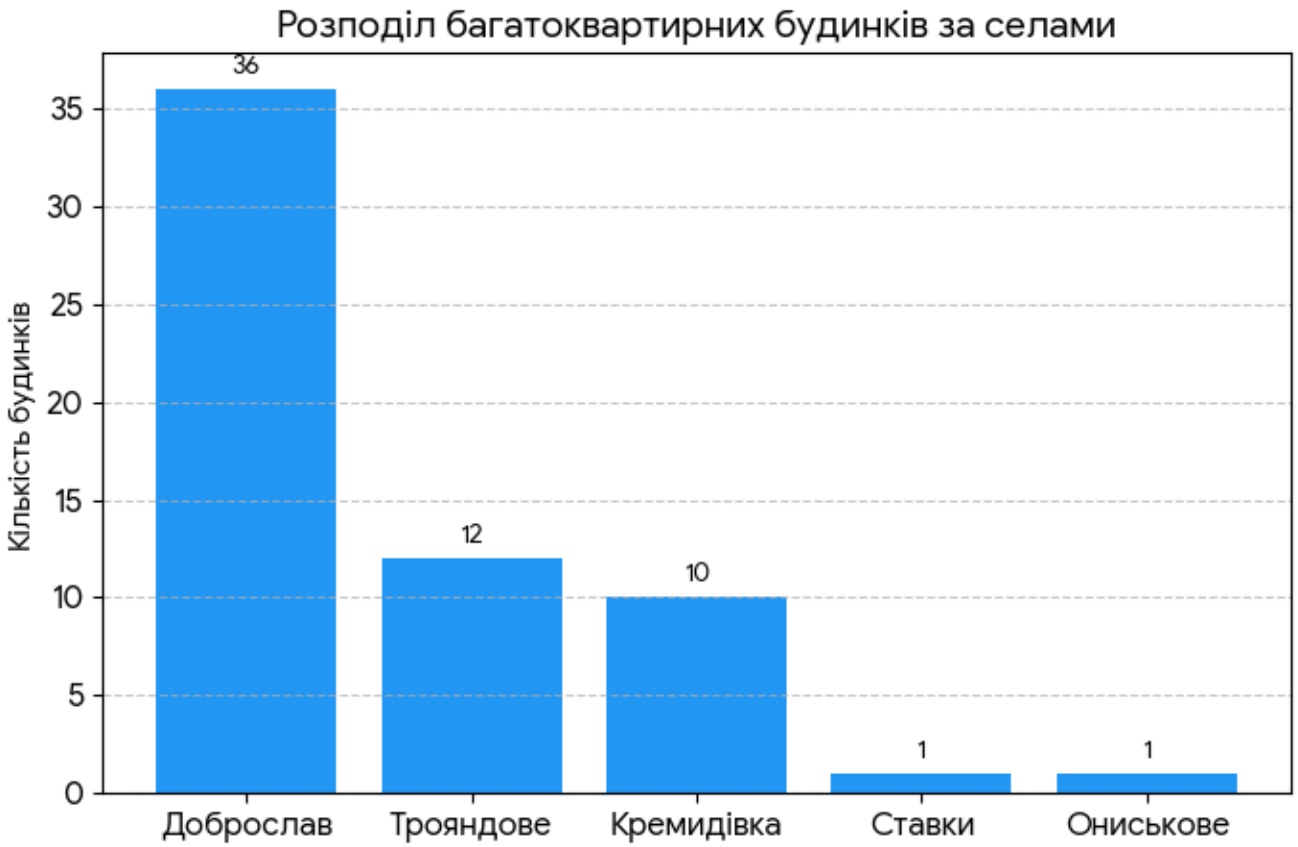

На території селищної ради відсутні об'єднання співвласників багатоквартирних будинків, а також приватні та комунальні управителі.

Селищною радою постійно проводиться інформаційна компанія щодо створення об'єднання співвласників багатоквартирного будинку, та призначення управителя, проводяться збори з мешканцями власників квартир по вул.Новоселів, на сайті селищної ради висвітлювалися оголошення про переваги Програми «Енергодім» для (ОСББ) щодо можливості отримати значну фінансову підтримку для проведення енергоефективних заходів у своїх будинках.

В період війни в Україні, більшість власників квартир багатоквартирних будинків були відсутні / виїхали за кордон тощо, тому відсутня можливість погодження з власниками квартир питання щодо призначення управителя багатоквартирних будинків.

На території селища /громади відсутне підприємство, організація, установа, якому відповідно до чинного законодавства передбачено делегувати повноваження функцій із здійснення управління об'єктами житлово-комунального господарства, забезпеченн їх утримання та ефективної експлуатації, необхідного рівня та якості послуг. Управитель призначається на конкурсних засадах, конкурси з призначення управителя оголошуються, але на жаль пропозиції відсутні.

Термомодернізація житлового фонду

Частково власники приватних житлових будинків та приватних квартир здійснюють (модернізацію) утеплення стін.

Типові недоліки в технічному стані житлових багатоквартирних будинків:

✓ Теплотехнічні характеристики деяких огороджувальних конструкцій не відповідають чинним нормам. Опір теплопередачі стін, покрівлі, підлоги нижчий від встановлених норм;

✓ Старі вікна та двері в більшості випадків перебувають у поганому стані. Нові металопластикові вікна, які встановлюються в замін дерев'яним в переважно мають низьку якість та опір теплопередачі;

✓ У деяких будинках протягом опалювального періоду не витримуються нормативні температури в приміщеннях; та інше.

Перелічені недоліки в технічному стані будівель призводять до надлишкового споживання паливно-енергетичних ресурсів

2.2.3. Сфера водопостачання та водовідведення

Водопостачання на території Доброславської громади забезпечується водними ресурсами підземних прісних вод, шляхом забору з артезіанських свердловин, в межах території громади розташовано 50 артезіанських свердловин, глибина свердловини сягає від 60 до 120 метрів.

Таблиця 2.5. Наявна інфраструктура водопостачання Доброславської територіальної громади (артезіанські свердловини та водонапірні башти).

Адреса розташування	**Кількість артсвердловин**	**Кількість водонапірних башт**	**Потужність, м. куб/год**	**Стан** (робочий / не робочий)
селище Доброслав	20	9	4 – 7,5	18 робочий /2 не робочий
с.Вовківське	2	1	5	робочий
с.Ульянівка	1	1	5	робочий
с.Зоринове	1	1	5	робочий
с. Шевченке Кут	1	1	5	робочий
с.Великі Ламзаки	1	1	5	робочий
с.Старі Шомполи	3	3	5	робочий
с.Якова	1	1	5	робочий
с.Кремидівка	8	7	4 - 6	6 робочий /2 не робочий
с.Степове	1	1	4	робочий
с.Христо-Ботеве	1	1	4	робочий
с.Трояндове	4	3	4	4 робочий
с.Ониськове	5	2	4	5 робочий
с.Ставки	1	1	4	робочий
Всього	50	33	4 – 7,5	46 робочий /4 не робочий

На території громади функціонують 5 станцій комплексного очищення води з бюветами, які користуються попитом серед населення.

З метою забезпечення населення громади якісною питною водою, на території населених пунтів селищної ради встановлено комплексні системи водоочищення та бювети питної води в селищі Доброслав по вул. Вчительській та в КНП «Доброславська БЛІЛ», с.Трояндове, с.Кремидівка, с.Старі Шомполи та передбачено встановлення в 2026-2027 роках комплексної системи водоочищення та бювету питної води в населених пунтах громади в с.Вовківське, с.Ониськове. Важливо, що мешканці отримують питну воду безкоштовно.

Централізованим питним водопостачанням забезпечено 100 % населення.

Водопровідна мережа досить розвинута. Технічний стан водопровідних мереж в задовільному стані.

Послуги з водопостачання та водовідведення населенню надають:

- КП «Доброслав» (селище Доброслав, село Зоринове, село Шевченків-Хутір), яке обслуговує 97,5 км водопровідних мереж, 2,8 км мереж водовідведення, 22 свердловин та 3 каналізаційно-насосні станції в смт Доброслав, 2 резервуари чистої води об'ємом по 250 м^3.
- КП «Кремидівська хвиля» (село Кремидівка, село Степове, село Христо-Ботеве), яке обслуговує 26 км водопровідних мереж, 9 свердловин.
- КП «Калина» (село Трояндове, село Ониськове, село Ставки), яке обслуговує 26,5 км водопровідних мереж, 10 свердловин.
- КП «Шомполівське», утворено в 2025 році, (село Вовківське, село Улянівка, село Старі Шомполи, село Великі Ламзаки, село Якова), яке обслуговує 14,8 км водопровідних мереж, 8 свердловин.

Основними проблемами комунальних підприємств є:

1. Застаріле обладнання, 36 % водопровідних мереж перебувають в аварійному стані та потребують заміни.
2. Небезпечне піскування глибинних насосів.
3. Відсутність сучасних очисних споруд.
4. Вода, яка подається зі свердловин потребує додаткового механічного очищення та знезаражування.

Облік води ведеться — і на вході в систему (з водозабору), і на споживанні (в абонентів). На існуючих свердловинах (водозабірних установках) встановлені водолічильники (прилади обліку), що дозволяють фіксувати обсяг загального добового виробництва води. Більшість домогосподарств у селищі оснащені індивідуальними лічильниками на воду, особливо в багатоквартирних будинках та підключених до централізованого водопостачання. Але система потребує модернізації — зокрема впровадження сучасних систем диспетчеризації та онлайн-моніторингу витрат, щоб зменшити невраховані втрати та покращити керованість мереж.

Таблиця 2.6.Основні показники сфери водопостачання та водовідведення

№	Показник	Од. вим.	Значення
1	Чисельність населення, яке охоплене послугою централізованого водопостачання	чол.	15790
2	Чисельність населення, яке охоплене послугою централізованого водовідведення	чол.	1100
3	Кількість споживачів послуг централізованого водопостачання	шт.	
	- побутові споживачі	шт.	4985

	- бюджетні установи	шт.	12
	- інші споживачі	шт.	32
4	Кількість споживачів послуг централізованого водовідведення	шт.	1100
	- побутові споживачі	шт.	1091
	- бюджетні установи	шт.	3
	- інші споживачі	шт.	6
5	Кількість споживачів, які мають комерційні вузли обліку води	шт.	3348
	- побутові споживачі	шт.	3304
	- бюджетні установи	шт.	12
	- інші споживачі	шт.	32
6	Кількість водозабірних споруд з поверхневих джерел водопостачання	шт.	0
7	Середньодобовий дебіт (продуктивність) поверхневих джерел водопостачання	м³/год	0
8	Кількість водозабірних споруд з підземних джерел водопостачання (свердловин)	шт.	50
9	Середньодобовий дебіт артсвердловини	м³/год	4,0-7,5
10	Загальна кількість насосних станцій, всього в т.ч:	шт.	0
11	- насосні станції першого підйому	шт.	0
12	- насосні станції другого підйому	шт.	0
13	- насосні станції третього підйому	шт.	0
14	Кількість водонапірних башт	шт.	33
15	Довжина мереж централізованого водопостачання	км	164,8
16	Довжина мереж централізованого водопостачання, які потребують заміни	км	26,2
17	Кількість очисних споруд централізованого водовідведення	шт.	1
18	Виробнича потужність очисних споруд водовідведення	м³/добу	120
19	Кількість насосних станцій водовідведення	шт.	3
20	Довжина мереж централізованого водовідведення	км	2,8
21	Довжина мереж централізованого водовідведення, які потребують заміни	км	2,0

Електрична енергія є основним видом енергії, що використовується на території територіальної громади у сфері водопостачання і водовідведення, частка якої в балансі енергоспоживання у 2025 році становила 78%.

В 2025 році найбільша частка витрат в секторі водопостачання і водовідведення припадає на електричну енергію, що становить 95%. Витрати на електричну енергію в 2025 році зросли в 1,5 раз до рівня 5,3 млн грн (близько 277 тис. євро).

За період 2021-2025 років сукупні витрати на енергозабезпечення сфери водопостачання і водовідведення зросли в 2,5 раз, досягнувши позначки в 20,8 млн грн (близько 400 тис. євро).

Таблиця 2.7. Витрати на електричну енергію у сфері централізованого водопостачання і водовідведення.

№	Показник	Од. вим.	2021	2022	2023	2024	2025
1	КП «Доброслав»	тис. грн	2268,455	2285,833	2404,233	3658,779	3413,081
2	КП «Кремидівська хвиля»	тис. грн	384,334	568,254	553,232	665,120	957,050
3	КП «Калина»	тис. грн	328,722	552,520	524,687	934,914	960,341
4	Всього	тис. грн	2981,511	3406,607	3482,152	5258,813	5330,472

Енергозатрати на виробництво 1 кубічного метра води (1 м³) залежать від способу отримання та очищення води. Загалом, на централізоване водопостачання потрібно близько від 9,84 до 11,93 грн за 1 м³ (без ПДВ) Енергозатрати на виробництво 1 кубічного метра води (1 м³) залежать від способу отримання та очищення води.

Відповідно до рішень Доброславської селищної ради від 03.02.2021 року № 32 «Про встановлення тарифів на послуги з централізованого водопостачання КП «Доброслав», від 16.12.2021 року № 267 «Про встановлення тарифів на послуги з централізованого водопостачання, що надаються комунальним підприємством «Калина», від 16.12.2021 року № 268 «Про встановлення тарифів на послуги з централізованого водопостачання, що надаються комунальним підприємством «Кремидівська хвиля»,

встановлені тарифи на водопостачання, а саме:

- ✓ 24,00 грн. для населення;
- ✓ 25,00 грн. для бюджетних організацій ;
- ✓ 30,00 грн.для госпрозрахункових організацій.

Відповідно до рішення Доброславської селищної ради від 30.08.2021 року № 214 «Про встановлення тарифів на послуги з вивезення рідких побутових відходів та на централізоване водовідведення, що надаються комунальним підприємством «Доброслав», встановлені тарифи на водовідведення, а саме:

для населення:

- ✓ 78 грн. за 1 м3 грн.
- ✓ 45 грн. за 1 м3 грн.- централізоване водовідведення

для бюджетних організацій:

- ✓ 78 грн. за 1 м3 грн.

Відповідно до рішення Доброславської селищної ради від 12.04.2023 року № 97 «Про встановлення тарифів на послуги з вивезення рідких побутових відходів для підприємств, організацій, установ різних форм власності, що надаються комунальним підприємством «Доброслав» встановлені тарифи на водовідведення, а саме

- 164,53 грн. за 1м3 для бюджетних організацій.

Водовідведення

Система централізованого водовідведення включає дві каналізаційні насосні станції та 2,7 км каналізаційних мереж у селищі Доброслав. Система була запроєктована для обслуговування приблизно 1 200 мешканців. Наразі до централізованої системи каналізації підключено близько 15% населення, тоді як решта користується септиками та вигрібними ямами.

Існуючі каналізаційні очисні споруди (КОС) розташовані в межах селища Доброслав. Об'єкт був запроєктований, збудований та укомплектований обладнанням у 1991 році. Проєктна потужність споруд становить 120 м³/добу.

Протягом експлуатації каналізаційних очисних споруд виконувалися лише поточні ремонтні роботи, без проведення значної реконструкції. Під впливом часу відбулося руйнування залізобетонних конструкцій, а майданчики для обслуговування перебувають в аварійному стані. Технологічне обладнання повністю відпрацювало свій експлуатаційний ресурс, є технічно застарілим та енергоємним.

Наявні очисні споруди не забезпечують необхідного рівня очищення стічних вод, у результаті чого спостерігається перевищення гранично допустимих концентрацій (ГДК) забруднюючих речовин у скидах. У зв'язку з цим КОС потребують реконструкції та модернізації до сучасного технічного рівня, а також, відповідно до вимог чинного законодавства, перенесення за межі населеного пункту.

Доброславською селищною радою виконано низку заходів щодо підготовки та реалізації проєкту:

– розроблено технічне завдання;

– подано пропозицію щодо надання консультаційних послуг за проєктом «Техніко-економічне обґрунтування системи збору та очищення стічних вод у селищі Доброслав Одеського району Одеської області»;

– відповідно до поданого запиту на пропозицію компанія Swedfund International AB підтвердила свою зацікавленість у наданні фінансування консультаційних послуг.

У 2025 році за грантової підтримки Swedfund International AB компанією Sweco International AB було розроблено техніко-економічне обґрунтування системи збору та очищення стічних вод у селищі Доброслав Одеського району Одеської області.

У межах концепції проєкту також було розроблено рішення щодо будівництва сонячної електростанції для запропонованої очисної станції стічних вод (WWTP) у Доброславі. Вироблена електроенергія передбачається для першочергового забезпечення внутрішніх потреб очисної станції. Надлишок електроенергії планується накопичувати в акумуляторних батареях для подальшого використання.

Пріоритетним напрямком є залучення підтримки міжнародних партнерів, меценатів, міжнародних фінансових установ та кредитних ресурсів, зокрема Європейського банку реконструкції та розвитку, для будівництва каналізаційних очисних споруд, систем розподільної каналізації, каналізаційних мереж та пов’язаних інженерних споруд.

Доброславською селищною радою проводиться активна робота щодо пошуку інвесторів для фінансування будівництва КОС, здійснюються перемовини з міжнародними організаціями щодо фінансових аспектів реалізації проєкту та ознайомлення потенційних партнерів із техніко-економічним обґрунтуванням.

У серпні 2025 року до Північної екологічної фінансової корпорації (NEFCO) було направлено лист щодо залучення грантового фінансування в обсязі до 5 000 000 євро для реалізації проєкту «Будівництво очисних споруд, встановлення сонячної електростанції та реконструкція системи збору стічних вод у Доброславі, Одеська область».

Також листи щодо залучення фінансування на реалізацію зазначеного проєкту були направлені до Міністерства розвитку громад та територій України, Міністерства економіки, довкілля та сільського господарства України, Одеської обласної державної адміністрації, Одеської обласної ради та Одеської районної державної адміністрації.

22 грудня 2025 року отримано офіційний лист від старшого програмного менеджера Північної екологічної фінансової корпорації (NEFCO) Генріка Торемарка щодо готовності надати грантове фінансування у розмірі 4,8 млн євро, що становить 62,7 % від загальної вартості І етапу проєкту, за умови забезпечення співфінансування з Державного бюджету України у розмірі 3,0 млн євро, що становить 37,3 % від загальної вартості проєкту.

Доброславська селищна рада внесла зазначений проєкт на платформу DREAM (код DREAM-UA-141125-0B41F1DA) та подала заявку до Єдиного проєктного портфеля публічних інвестицій (ЄПП №151225-8649DD).

Протягом 2025–2026 років проводилися перемовини з міжнародними партнерами щодо залучення грантового фінансування для реалізації проєкту.

25 червня 2026 року під час Міжнародної конференції з питань відновлення України Ukraine Recovery Conference 2026 (URC-2026), яка проходила 25–26 червня 2026 року у місті Гданськ (Республіка Польща), було підписано грантову угоду № SE25-2026-118 між Північною екологічною фінансовою корпорацією (як партнером з розвитку) та Доброславською селищною радою (як одержувачем гранту).

Основною умовою договору є залучення грантового фінансування на реалізацію проєкту «Будівництво очисних споруд, встановлення сонячної електростанції та реконструкція системи збору стічних вод у Доброславі, Одеська область». Розмір гранту становить 5 000 000 євро.

Загальною метою проєкту є зменшення скидів біогенних речовин у Чорне море та підготовка громади до підключення більшої кількості мешканців до централізованої системи водовідведення, що сприятиме скороченню викидів CO_2 від функціонування системи водовідведення.

Безпосередньою метою інвестицій є модернізація існуючої каналізаційної мережі для покращення очищення стічних вод та забезпечення відповідності очищених стоків екологічним стандартам України та Європейського Союзу, а також зменшення залежності системи від електроенергії, виробленої з викопних джерел.

Обсяг проєкту включає:

– будівництво нових КОС проєктною потужністю близько 200 м³/добу, включаючи механічне очищення, біологічне очищення, хімічне видалення фосфору, дезінфекцію, автоматизацію та допоміжну інфраструктуру;

– реконструкцію та розширення системи збору стічних вод, у тому числі реконструкцію існуючих каналізаційних насосних станцій №1 та №2, будівництво головної каналізаційної насосної станції №6, будівництво напірного трубопроводу від Доброслава до КОС та трубопроводу для скиду очищених стічних вод;

– будівництво нової лінії електропостачання орієнтовною довжиною 4 км від існуючої високовольтної підстанції;

– встановлення сонячної електростанції потужністю орієнтовно 25 кВт із системою накопичення енергії ємністю 100 кВт·год, включаючи сонячні панелі та акумуляторні батареї.

Проєкт передбачається реалізувати протягом 2,5 років, з яких шість місяців відводиться на підготовчі заходи, закупівлі та укладання контрактів, шість місяців — на розроблення проєктної документації та 18 місяців — на виконання будівельних робіт.

2.2.4. Зовнішне освітлення

Таблиця 2.8. Основні показники зовнішнього освітлення

Загальна протяжність мереж зовнішнього освітлення населених пунктів – всього, км	106,1
у тому числі: кабельні мережі	
повітряні мережі	106,1
Кількість світлоточок за типами джерел світла – всього, тис. шт.	1416
у тому числі: лампи розжарювання	-
компактні люмінесцентні	-
ртутні	-
натрієві	402
металогалогенні	-
світлодіодні джерела світла	1014
Кількість автоматизованих систем дистанційного управління зовнішнім освітленням – всього, шт.	39
Кількість приладів обліку електричної енергії, яка споживається системами зовнішнього освітлення населених пунктів – всього, шт.	1
у тому числі прилади диференційного обліку електричної енергії	1
Кількість електроенергії, спожитої на роботу 1 світлоточки, кВт/год	2,06

Загальне споживання електроенергії на потреби зовнішнього освітлення також значно залежить від графіків роботи мережі та частковим припиненням роботи мережі, пов’язаним з безпековою ситуацією.

Таблиця 2.9. Показники енергоспоживання сектора «зовнішне освітлення» Доброславської селищної ради (2021–2025 рр.)

Показник	2021 р.	2022 р.	2023 р.	2024 р.	2025 р.
МВт*год	244,308	202,240	196,045	189,134	179,754
грн.	964 386,25	977 581,28	1 154 464,22	1 323 938,35	1578240,12

Незважаючи на тенденцію до скорочення фізичного споживання електроенергії (на 26,4% за 5 років), грошові витрати зросли через підвищення тарифів на розподіл та постачання електричної енергії.

Зовнішнє вуличне освітлення – дуже важлива система життєзабезпечення жителів громади, яка включає:
а) освітлення транспортних магістралей;
б) освітлення житлових секторів і пішохідних зон;
в) освітлення в пакрах, скверах .

Постачання електричної енергії для Доброславської селищної територіальної громади здійснює «ДТЕК Одеські Електромережі».
Електропостачання здійснюється від зовнішніх джерел енергії, зв'язок із якими здійснюється по лініях електропередачі напругою 110 кВ.

Роботи з експлуатації та утримання електромереж зовнішнього освітлення громади (поточний, капітальний ремонт реконструкцію) здійснюють підрядні організації згідно договорів.

Для забезпечення зовнішнього вуличного освітлення вулиць Доброславської селищної територіальної громади використовуються освітлювальні прилади з різними типами ламп відповідної потужності. Економію електроенергії (до 50 %) можна отримати при застосуванні в світильниках з лампами ДНаТ електронних пускорегулюючих апаратів. При цьому збільшиться в 1,5 рази термін служби ламп, стабілізується режим їх роботи при коливаннях напруги живлення від 160 до 260 В, лампи надійно запалюються, підвищується коефіцієнт потужності до 0,95 - 0,98, зменшується вага світильників в 2 - 2,5 рази.

Напрямки вирішення проблем зовнішнього освітлення:

- застосування принципів енергоефективності та енергозбереження з використанням сучасного електро- та світлотехнічного обладнання;
- створення автоматизованої системи управління зовнішнім освітленням;
- впровадження інноваційних механізмів функціонування зовнішнього освітлення;
- застосування багатозонних тарифів;
- установка відсутніх блоків керування зовнішнім освітленням, з метою забезпечення астрономічного періоду включення та відключення засобів зовнішнього освітлення;
- забезпечення симетрії навантаження трифазної електромережі зовнішнього освітлення з метою забезпечення надійності та стійкості мережі, а також для можливості застосування методик економії;
- застосування методик економії електроспоживання в мережах зовнішнього освітлення шляхом нічного вимикання «вечірніх» світлоточок на період часу «громадського спокою»;

- застосування світлодіодних світильників для зменшення потреб «активної» електроенергії та виключення споживання «реактивної» складової електроенергії;
- влаштування компенсуючих пристроїв на енергоємних ділянках мереж зовнішнього освітлення з застосуванням натрієвих ламп, для виключення «реактивної» складової спожитої електроенергії та зменшення в зв'язку з цим загального споживання «активної» електроенергії на даних ділянках.

Таким чином, енергозбереження в зовнішньому вуличному освітленні допоможе не тільки збільшити освітлення, економити електричну енергію, а й допоможе частково подолати навантаження в мережах електропостачання в години пік.

2.2.5. Транспорт та дорожня інфраструктура

Громадський транспорт в громаді – відсутній.

Автомобільні дороги Доброславської селищної територіальної громади знаходяться в південно-східній частині Одеської області. У цілому по громаді мережа доріг загального користування забезпечує транспортне сполучення між населеними пунктами. Всі населені пункти забезпечені під'їздами з твердим покриттям. Транспортне сполучення у сільській місцевості дорогами загального користування забезпечує доступність сіл до районного та обласного центрів, центрів старостинських округів.

По території громади проходить автомобільний шлях територіального значення Р55 (Одеса – Вознесенськ – Новий Буг). Наявна розгалужена мережа внутрішніх доріг, що забезпечують доступ до усіх населених пунктів.

Загальна протяжність всіх доріг та вулиць по територіальній громаді складає 198,4 км, з них:

вулиць та доріг комунальної власності 109,2 км,
автомобільних доріг загального користування місцевого значення 81,6 км,
автомобільних доріг загального користування державного значення 7,6 км.

Рис. 2.4. Карта стану доріг на території Доброславської селищної ради.

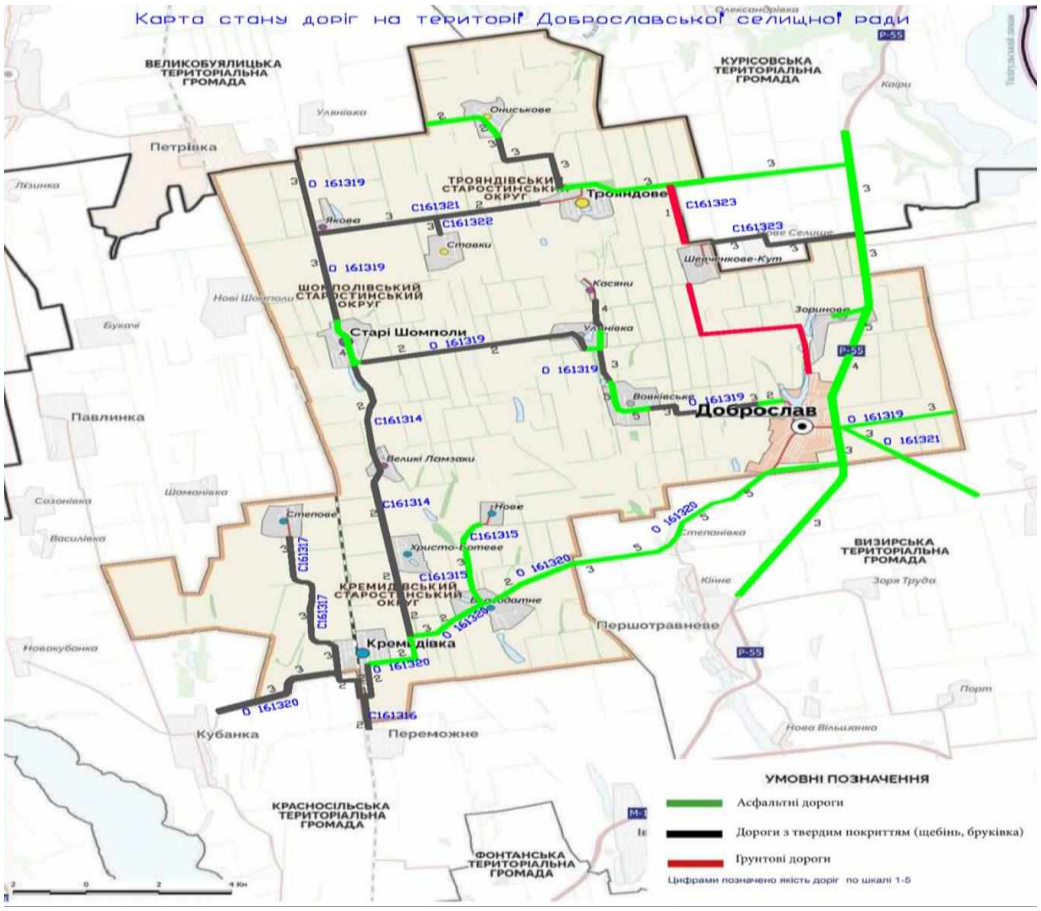

Стан аварійності на дорогах ТГ нижчий середнього обласного рівня. Технічні засоби організації дорожнього руху в цілому перебувають у задовільному стані. Пішохідний рух найкраще організований у селищі Доброслав: тут постійно оновлюється дорожня розмітка, пішохідні переходи та усі об'єкти дорожньої інфраструктури селища мають достатній рівень освітлення в темну пору доби, щороку облаштовуються нові тротуарні доріжки по всьому населеному пункту, на території селища встановлено нові комфортні зупинки.

Діяльність з перевезення мешканців територіальної громади здійснює ТДВ «Третій автобусний парк» за маршрутами: Доброслав –м. Одеса (щоденно),
Доброслав – Кремидівка – Степове (Пн, Пт);
Доброслав – Трояндове – Якове (Ср, Пт); Доброслав - Старі Шомполи.

Залізничний транспорт. По території Доброславської територіальної громади проходить залізнична колія Одеської залізниці. Проміжна залізнична станція Кремидівка Одеської дирекції Одеської залізниці на лінії Чорноморська – Одеса-Пересип між станціями Кулиндорове (12 км) та Чорноморська (10 км), розташована у селі Кремидівка Одеського району Одеської області у 18 км від селища Доброслав. На станції здійснюються прийом та видача вантажів вагонними відправками. Пасажирські перевезення: зупиняються лише приміські електропоїзди до кінцевих станцій Одеса-Головна, Колосівка, Помічна.

2.2.6. Промисловість та мале підприємництво

Місцева економіка має яскраво виражену сільськогосподарську спеціалізацію. Основний напрямок – рослинництво з розвиненим виробництвом соняшника, кукурудзи, пшениці, ячменю, сої. Промислові підприємствами Доброславської ТГ:

• Філія АТ «ДПЗКУ» «Кремидівський ХПП» – сушка, приймання та загрузка зернових культур;

• ТОВ «Одеський комбікормовий завод №1» – виробництво продуктів борошномельно-круп'яної промисловості;

• ФОП Прус Микола Миколайович – виробництво хліба та хлібобулочних виробів,
• ФОП «Волчанов» – аквакультура, вирощування та переробка молюсків;
• ТОВ «АТРІК ГРУП» – неспеціалізована оптова торгівля;
• СПД Сорохманюк Володимир Олексійович – пошив одягу.

Промислові підприємства Доброславської територіальної громади активно працюють та постачають вироблену продукцію не лише на ринки району та області, а навіть за межі України.

Розвиток підприємництва є одним з найважливіших чинників становлення економіки громади, потребує створення умов для успішного розвитку малого бізнесу. Певними передумовами є діяльність приватних домогосподарств.

Протягом 2021-2025 рр. у громаді створені нові підприємства малого і середнього розміру, у тому числі з іноземними інвестиціями. Активно зростають діючі підприємства (збільшено робочих місць на 15 %).

У громаді зареєстровано 579 суб'єктів господарювання (295 ФОП і 284 юридичних особи). Найбільша кількість підприємств малого та середнього підприємництва здійснює діяльність в роздрібній торгівлі, сільському господарстві, промисловості і будівництві:

на території громади 177 підприємств торгівлі, 1
7 підприємств громадського харчування,
59 підприємств побутового обслуговування,
9 аптечних закладів,
2 автозаправні станції,
2 ринки та 17 інших підприємств.

Переважні галузі діяльності: сільське господарство, промисловість, торгівля, будівництво, транспорт.

2.2.7. Сфера управління побутовими відходами

Утворювачами відходів на території населених пунктів Доброславської територіальної громади є: населення, бюджетні установи, підприємства, установи, організації різних форм власності.

Відходи утворюються в місцях загального користування (вулиці, дороги, сквери, кладовища).

Санітарна очистка на території громади здійснюється у всіх населених пунктах.

Обсяг вивезення твердих побутових відходів в 2022 році -27 500 м^3.
Видатки на оплату послуг з вивезення ТПВ у 2022 році склали – 1 300,000 тис. грн.

У 2023 році послуги з вивезення ТПВ мешканцям громади надавали ФОП Авербух А.М. ФОП Конюшенко С.М. та ФОП Каспер І.Г.
Обсяг вивезення твердих побутових відходів в 2023 році -30 500 м^3.
Видатки на оплату послуг з вивезення ТПВ у 2023 році склали – 2 348,406 тис.грн.

У 2024 році послуги з вивезення ТПВ мешканцям громади надавали ФОП Авербух А.М. ФОП Конюшенко С.М. та ФОП Каспер І.Г.

Обсяг вивезення твердих побутових відходів в 2024 році -30 500 м^3.
Видатки на оплату послуг з вивезення ТПВ у 2024 році склали –2 650,373 тис.грн.

У 2025 році послуги з вивезення ТПВ мешканцям громади надавали ТОВ «Частюля». ФОП Конюшенко С.М. та ТОВ Власюк Т.С.

Обсяг вивезення твердих побутових відходів в 2025 році -30 814 м^3.
Видатки на оплату послуг з вивезення ТПВ у 2025 році склали – 5 773,201 тис.грн.

В межах територіальної громади розташовано три полігони твердих побутових відходів /санкціонованих місць видалення (захоронення) відходів. На відстані 4 км від населеного пункту с.Кремидівка,
на відстані 700 м від населеного пункту с.Трояндове,
на відстані 1 км від населеного пункту с.Шомполи.

Проєктний обсяг місць видалення відходів 120 000 тонн, обсяг видалення відходів кожного МВВ складає 60 000 тонн, розрахунковий термін експлуатації кожного МВВ 25 років.

Наразі на території громади не запроваджено роздільне збирання твердих побутових відходів, у зв'язку з відсутністю суб'єктів господарювання для сортування пластику, скла, паперу тощо та одержання вторинної сировини.

На території селищної ради відсутні перевантажувальні станції, станції механічного або ручного сортування ресурсоцінних компонентів, станції з переробки відходів як вторинної сировини.

В пріоритеті запровадити роздільне збирання твердих побутових відходів, (для економії витрат селищної ради на послуги з ТПВ) при наявному фінансуванні (субвенції) придбати сміттєвоз, сортувальну лінію, прес для твердих побутових відходів та контейнери для сміття тим самим запровадити роздільне збирання твердих побутових.

В разі будівництва сортувальної лінії по утилізації сміття, обсяги відходів буде знижено від 35 до 40 відсотків на рік, що продовжить термін експлуатації полігону, а також дозволить зробити екологічну ситуацію у громаді значно кращою. Отримання прибутків від реалізації відсортованої сировини, нові робочі місця.

З метою економії витрат селищного бюджету в разі отримання коштів з бюджетів вищих рівнів, передбачено придбання сміттєвозу, сортувальної лінії, пресу для твердих побутових відходів та сміттєвих контейнерів, що є одним із заходів прийнятої Програми поводження з твердими побутовими відходами на території Доброславської селищної ради на 2021-2025 роки.

Розвиток системи поводження із побутовими відходами на території Доброславської ТГ, відповідно до світових стандартів, має бути передусім спрямований на зменшення втрати вторинних ресурсів та кількості відходів, що потрапляють на захоронення або на несанкціоновані звалища. Вибір методів управління має ґрунтуватися на забезпеченні екологічної, економічної та соціальної складової. Першочергову увагу рекомендовано приділити забезпеченню рентабельності пропонованих підходів до управління відходами та залученню інвестицій у сферу поводження з відходами.

Місцевий план управління відходами.

На виконання вимог Національної стратегії управління відходами в Україні до 2030 року, Національного плану управління відходами до 2033 року, статті 25 Закону України «Про управління відходами», Департаментом екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації розроблено Регіональний план управління відходами в Одеській області до 2035 року (далі – РПУВ). Розпорядженням Голови Одеської обласної державної (військової) адміністрації від 19.03.2026 № 240/А-2026 затверджено Регіональний план управління відходами в Одеській області до 2035 року.

Місцеві плани управління відходами розробляються з урахуванням Методичних рекомендацій з розроблення місцевих планів управління відходами, затверджених наказом Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 15.03.2024 № 288, та

мають узгоджуватися з РПУВ. Цільові показники, встановлені регіональним планом управління відходами є обов'язковими для перенесення до місцевих планів управління відходами.

Селищною радою відповідно до пункту 6 постанови Кабінету Міністрів України від 05 вересня 2023 р. № 947 «Про затвердження Порядку розроблення, погодження та затвердження місцевих планів управління відходами» розпочато роботи щодо розроблення, погодження та затвердження місцевого плану управління відходами Доброславської селищної ради.

2.3. АНАЛІЗ ВИРОБНИЦТВА ТА СПОЖИВАННЯ ЕНЕРГЕТИЧНИХ РЕСУРСІВ ЗА СЕКТОРАМИ ТА ВИДАМИ

Електропостачання Доброславської ТГ здійснюється електричними мережами 0,7-50 кВ від ПС 220/110/35/10 кВ і 2-х ПС 35/10 кВ АТ «ДТЕК Одеські електромережі» відповідно до договору про розподіл електричної енергії від 28.04.2021 року № 147, який укладений між Лиманським РЕМ ПАТ «Одесаобленерго» та Доброславською селищною радою, до якої увійшли 16 населених пунктів громади.

Відповідно до цього договору, дозволена до використання електрична потужність складає 110 кВт. Категорія за надійністю електропостачання –ІІІ.

Мешканці громади на 100% забезпечені електропостачанням.
Вуличним освітленням громада забезпечена на 85%.
На території громади знаходяться такі розподільчі пункти:

– 50 трансформаторів, з потужністю 63,150,250 кВт;
– 1 підстанція (селище Доброслав), з потужністю 220/110/35/10 кВт;
– 2 ПС (між с.Кремидівка та с.Благодатне, с.Трояндове) з потужністю 35/10 кВт.

Працюють бригади спеціалістів компанії ДТЕК ТОВ «Одеські електромережі».

Серед споживачів електроенергії можна виділити основні сектори:

- ✓ Населення – споживає для забезпечення побутових потреб, автономних систем опалення, освітлення;
- ✓ Муніципальний сектор (адміністративні будівлі – споживають для забезпечення побутових потреб та освітлення:
- ✓ Третинний сектор (сфера обслуговування) – споживають для забезпечення виробничих процесів, пов'язаних з життєдіяльністю певної галузі, освітлення;
- ✓ Промисловість - споживають для забезпечення виробничих процесів, пов'язаних з життєдіяльністю певної галузі, освітлення.

Таблиця 2.10. Фактичне споживання електричної енергії бюджетними установами та комунальними підприємствами Доброславської селищної ради у 2021–2025 роках

Назва закладу	Одиниці вимірювання	2021рік	2022рік	2023 рік	2024 рік	2025 рік
Адмінбудівля селищної ради, пр-т. Свободи,1 селище Доброслав	МВт*год	23, 685	25, 870	28,660	29,673	32,736

Адмінбудівля селищної ради, вул.Центральна,33, селище Доброслав	МВт*год	35, 255	27, 962	28, 460	29, 709	31,972
Адмінбудівля селищної ради, вул.Київська, 77, селище Доброслав	МВт*год	5, 634	5,044	4, 058	2, 430	5,533
Адмінбудівля селищної ради, вул. Центральна,75, селище Доброслав	МВт*год	1, 529	1, 236	1, 154	1,856	3,776
Адмінбудівля селищної ради, вул.Грушевського,56, с.Кремидівка	МВт*год	7, 126	6, 986	6, 400	6,895	5,868
Адмінбудівля селищної ради, вул.Грушевського,58а, с.Кремидівка	МВт*год	9,768	9,788	9,790	10,856	10,798
Адмінбудівля селищної ради вул.Сонячна,4, с.Трояндове	МВт*год	8, 751	9, 125	8, 460	8,842	8,652
Будівля селищної ради вул.Центральна,50 с.Вовківське	МВт*год	0	0	0	0	60,944
Доброславський ліцей	МВт*год	34, 799	89, 516	58, 692	51, 391	57,254
Трояндівський заклад загальної середньої освіти	МВт*год	11, 886	18, 132	10, 808	15, 157	21,308
Кремидівський заклад загальної середньої освіти	МВт*год	15, 848	38, 176	9, 133	22, 165	19,192
Ониськівська гімназія	МВт*год	1,395	4, 741	2, 284	6, 326	7,242
Вовківська гімназія	МВт*год	14, 687	55, 574	57, 783	52, 338	57,391
Шомполівська гімназія	МВт*год	5, 333	9, 454	5, 012	6, 083	8,733
Степова початкова школа	МВт*год	0,709	0,603	0,800	0,250	0
ЗДО «Країна мрій»	МВт*год	60, 407	68, 351	36, 883	17, 407	26,153
Трояндівський ЗДО «Малятко»	МВт*год	16, 183	18, 077	22, 482	2, 957	0
Кремидівський ЗДО «Промінець»	МВт*год	16, 027	29, 977	23, 982	5, 834	11,308

Дошкільний підрозділ Ониськівська гімназія	МВт*год	13, 308	11, 808	3, 584	0	1,817
Шомполівський ЗДО «Лелечатко»	МВт*год	1,960	2,854	9, 230	10, 097	21,000
Доброславська дитячо-юнацька спортивна школа	МВт*год	9, 855	15, 801	23, 759	21, 997	15,829
Приміщення гуртожитку для молодих спеціалістів	МВт*год	9, 202	9, 164	18, 704	12, 680	7,698
Трояндівський будинок культури	МВт*год	6, 100	6, 098	9, 112	6, 830	9,268
Кремидівський будинок культури	МВт*год	16, 451	16, 601	6, 103	7, 999	16,266
КЗ «Доброславська школа мистецтв Доброславської селищної ради»	МВт*год	3, 154	3, 127	16, 601	14, 337	14, 164
Шомполівський будинок культури	МВт*год	9, 306	9, 285	18, 795	18, 825	13,967
КНП "Доброславська БЛІЛ" селище Доброслав, вул.Грубніка,27	МВт*год	284, 200	335, 712	348, 712	434,860	353,000
КП «Доброслав»	МВт*год	290, 126	293, 169	415, 652	429, 953	340, 211
КП «Кремидівська хвиля»	МВт*год	91, 295	91, 025	90, 995	95, 446	114,02
КП «Калина»	МВт*год	92, 619	106, 853	77, 428	105, 671	97, 068

Рис.2.5.Структура споживання електроенергії об’єктами комунальної власності Доброславської ТГ

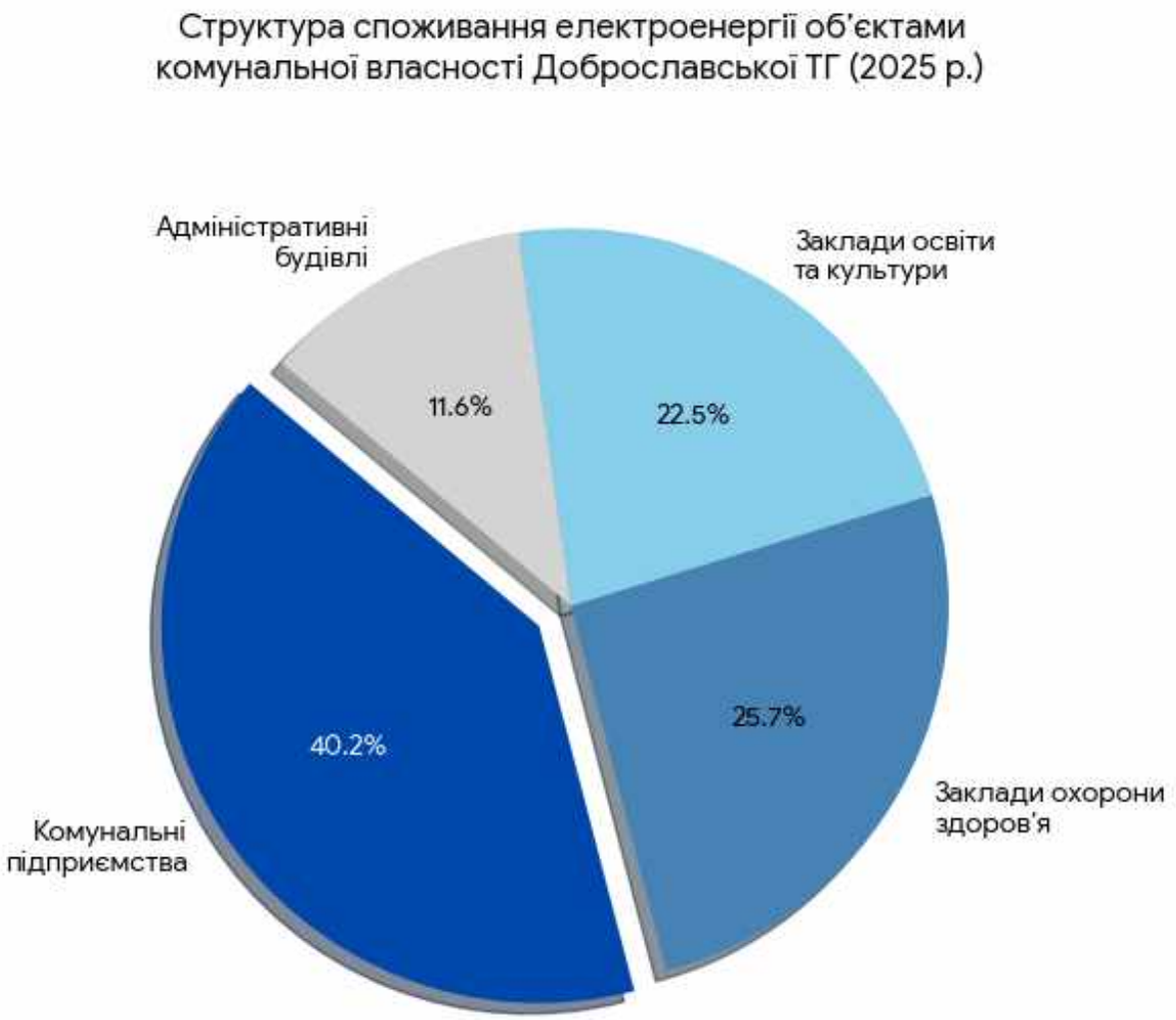

Найбільший споживач: Комунальні підприємства залишаються ключовим споживачем, займаючи **40,2%** від загального обсягу (552 МВт*год). Це підкреслює їхню критичну роль у загальному енергетичному балансі громади.

Сектор адмінбудівель**:** Після уточнення даних частка адміністративних будівель зросла до **11,6%** (160 МВт*год), що робить цей сектор вагомішим у структурі витрат.

Соціальна сфера: Заклади охорони здоров'я, освіти та культури сумарно споживають майже **48,2%** енергії, що вказує на великий потенціал для заходів з термомодернізації будівель.

Комунальні підприємства є найбільшим споживачем, тому впровадження енергоефективних технологій саме на цих об’єктах принесе громаді найбільшу економію бюджетних коштів.

Аналіз споживання природного газу

За інформацією АТ «ОДЕСАГАЗ» Березівського УЕГ, на території громади газифіковано 53 % населених пунктів з кількістю споживачів 4 229 осіб.

Протяжність мережі – 140,851 км, споживання газу населенням складає 2 312,4 тис. $м^3$, підприємствами – 611,022 тис.$м^3$. Проєктна потужність – 26 тис. $м^3$.

Таблиця 2.11. Протяжність газопроводів та кількість споживачів.

№ п/п	Назва населеного пункту	Протяжність газопроводів високого, середнього, низького тиску (км)	Кількість споживачів
1	селище Доброслав	51.582	2071
2	с. Улянівка	0	0
3	с. Зоринове	0	0
4	с. Шевченкове - Кут	0	0
5	с. Кремидівка	28.901	765
6	с. Благодатне	4.533	64
7	с. Христо - Ботове	4.688	47
8	с. Нове	0	0
9	с. Степове	0	0
10	с. Трояндове	10.014	596
11	с. Ониськове	11.44	248
12	с. Ставки	6.656	59
13	с. Вовківське	1.575	170
14	с. Великі Ламзаки	0	0
15	с. Касяни	0	0
16	с. Ст. Шомполи	12.462	209
17	с. Якова	0	о

Таблиця 2.12. Технічна характеристика газопроводів

№ з/п	Назва об’єкту, адреса	Коротка технічна характеристика об’єкту		Протяжність, км (для лінійних елементів)	Розмір охоронної зони від осі газопроводу по обидва боки,м
1	Підвідний г/д в/т до смт. Доброслав	Підземний	0 219	6.750	7 м
2	Підвідний г/д в/т до с. Вовківське	Підземний	0 110ПЄ	5,300	7 м
3	Підвідний г/д в/т до с. Кремидівка	Підземний	0159	12,150	7 м
4	Підвідний г/д в/т до с. Благодатне	Підземний	0 63 ПЄ	0,814	7 м
5	Підвідний г/д в/т до с. Христо Ботеве	Підземний	0 63 ПЄ	2,041	7 м
6	Підвідний г/д в/т до с. Ониськове	Підземний	0219	4,112	7 м
7	Підвідний г/д в/т до с. Ставки	Підземний	0 127	4,456	7 м

8	Підвідний г/д в/т до с. Трояндове	Підземний	0 159	3.154	7 м
9	Підвідний г/д в/т до с. Старі Шомполи	Підземний	0219	3.920	7 м

Рис. 2.6. Схема розташування підвідних газопроводів високого тиску населених пунктів Доброславської селищної ради

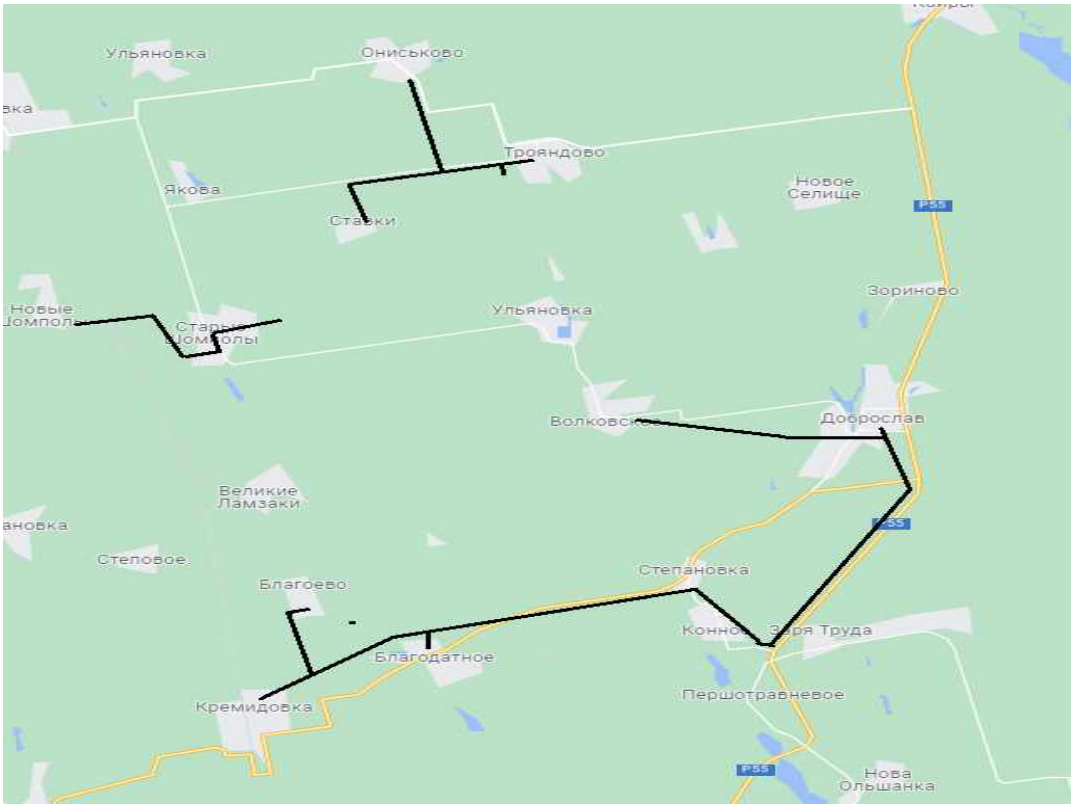

Таблиця 2.13.Споживання природного газу категоріями споживачів в період 2021-2025 років, тис. м3

Показники	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
Протяжність мереж, км	140,851	140,851	140,851	140,851	140,851
Споживання газу, тис.м3	6132,227	5890,045	5550,962	5243,728	5844,338
Населення	5677,3	5276,2	4998,1	4922,1	5266,6
Бюджетні установи	359,062	523,532	469,012	224,101	502,444
Промислові споживачі та інші суб'єкти господарювання	95,865	90,313	83,850	97,527	75,294
Проєктна потужність,тис. м3	26	26	26	26	26

Аналіз споживання вугілля

Газифіковані - 4953 домогосподарства Доброславської територіальної громади.

Станом на 01.12.2025 року 259 домогосподарств Доброславської територіальної громади не газифіковані.

Потреба (споживання) вугілля для населення за рік для опалювального сезону (розрахунково):

(259 домогосподарств х 3 тонн на рік = 777 тонн/рік).

В період 2021-2025 років витрати на енергію мали загальну тенденцію до зростання:

- біопаливо – в 3,4 рази;
- нафтопродукти – в 3,0 рази;
- електрична енергія – в 2,5 рази;
- природний газ – на 7%.

Система енергетичного менеджменту

Основою для сталого енергетичного розвитку у секторі будівель бюджетних установ, організацій та комунальних підприємств буде розвиток системи енергетичного менеджменту.

Рішенням Доброславської селищної ради від 22.04.2024 року № 40/2024-СР « Про запровадження системи енергетичного менеджменту» затверджено Положення про систему енергетичного менеджменту

Система енергетичного менеджменту є багаторівневою організаційною структурою, до якої входять:

-перший заступник селищного голови;

-відділ житлово-комунального господарства, будівництва, благоустрою та розвитку інфраструктури та взаємодії з правоохоронними органами селищної ради (далі відділ ЖКГ) :

- завідувач господарським відділом селищної ради ;

- керівники та особи, відповідальні за впровадження СЕнМ та здійснення енергомоніторингу організацій, установ, закладів та комунальних підприємств, що підпорядковані Доброславській селищній раді.

Відділом житлово-комунального господарства, будівництва, благоустрою та розвитку інфраструктури та взаємодії з правоохоронними органами селищної ради:

- Забепечено впровадження та функціонування системи енергетичного менеджменту за напрямками: енергомоніторинг та контроль та енергетичне планування згідно з Положенням.
- Вживаються організаційні заходи щодо розробки та затвердження Декларації енергетичної політики в бюджетних установах Доброславської селищної ради.
- Забезпечено надання необхідної взаємодії з організаціями, установами, закладами та комунальними підприємствами з питань впровадження системи енергетичного менеджменту та енергетичного моніторингу.
- Начальником відділу ЖКГ Вовком С.І. пройдено тренінг «Сертифікований енергоменеджер СЕМ» та здобуто досвід найкращих міжнародних практик в галузі енергетики, енергетичній інженерії або енергетиному менеджменті.

Станом на момент розроблення муніципального енергетичного плану енергоменеджмент Доброславської територіальної громади не проводився, а було частково охоплено енергоменеджментом :

- громадські будівлі;

- (системи централізованого теплопостачання у громаді відсутні);
- газопостачання (узагальнений енергомоніторинг за секторами споживачів/ системи автономного газопостачання відповідних комунальних підприємств, установ, організацій, приєднаних до систем газопостачання);
- зовнішнє освітлення;
- водопостачання та водовідведення;

Рівень охоплення енергоменеджментом та енергомоніторингом сектору громадських будівель є високим, хоча не 100%-м.

Із 45 будівель бюджетних установ, закладів освіти, 5 закладів не охоплені енергомоніторингом, та передбачено включити до системи збору даних про споживання енергоресурсів.

Дана система моніторингу, контролю та звітності в питаннях ефективності використання енергії включатиме збір даних про об'єкти енергоспоживання, динаміку споживання енергії на кожному конкретному об'єкті та фактори, які суттєво впливають на споживання енергоресурсів. Система енергоменеджменту в секторі будівель та споруд бюджетної сфери охоплює управління споживанням паливо-енергетичними ресурсами.

Ефективна система енергетичного моніторингу дозволить у перспективі досягнути економії від 5% до 15% споживання енергоресурсів.

Система енергетичного менеджменту дозволить також визначити пріоритетні об'єкти для проведення комплексної термомодернізації будівель та сприятиме залученню фінансування міжнародних фінансових організацій на реалізацію подібних проєктів.

Обмеження для сталого енергетичного розвитку

Це бар'єри, що сповільнюють енергоперехід громади:

- **Технічні:** Високий рівень зносу тепломереж та електромереж (втрати до 15-20%), відсутність приладів обліку в частині будівель.
- **Фінансові:** Обмеженість місцевого бюджету, складність залучення кредитних коштів (високі відсоткові ставки), довгий термін окупності проєктів термомодернізації.
- **Нормативно-правові:** Недосконалість механізмів енергосервісу (ESCO), складні процедури приєднання об'єктів ВДЕ до мереж.
- **Інституційні:** Брак кваліфікованих енергоменеджерів у штаті ОМС.

Таблиця 2.14. SWOT-аналіз енергетичного розвитку території територіальної громади.

SWOT-АНАЛІЗ
сильних, слабких сторін, можливостей і загроз сталого енергетичного розвитку

Сильні сторони	Слабкі сторони
Наявність системи енергомоніторингу; Прогресивна, дієва та цілеспрямована місцева влада; Високий потенціал капіталовкладень, потрібних для модернізації, що привабливо для міжнародних фінансових структур; Високий потенціал енергозбереження; Основну частину земель становлять родючі сільськогосподарські землі, придатні для товарного землеробства; Великі можливості використання альтернати вних джерел енергії;	Зростання цін на енергоносії; Нестабільність енергосистеми через обстріли; Низька інвестиційна привабливість; Відсутність інформованості суспільства щодо основних загроз життєзабезпеченню громади; Значно зношена інженерна інфраструктура, дуже значні втрати палива та енергії; Відсутність конкуренції в енергопостачанні; Високий рівень енергоспоживання в бюджетних та житлових будинках;

Можливість залучення кредиту від міжнародних фінансових установ; Можливості швидкого переходу до європейських стандартів енергетичного менеджменту; Діяльність в Україні проєктів міжнародної технічної допомоги, які підтримуватимуть територіальні громади; Бюджетна підтримка громад у процесі трансформації монопрофільних територій; Потужний туристичний потенціал громади.	Обмеженість фінансових можливостей бюджетів усіх рівнів та нестача фінансових ресурсів комунальних підприємств для впровадження енергоефективних проєктів; Недостатня практика сортування сміття; Газова залежність та високі темпи подальшого зростання вартості життя у громаді; Значна залежність регіону від зовнішнього постачання енергоресурсів; Відсутність каналізаційної очисної споруди. Відсутність комплексного підходу по пе реробці ТПВ.
Можливості	**Загрози**
Великий потенціал використання альтернативних джерел енергії; Вирощування енергетичних рослин як перспективний напрям розвитку рослинництва; Можливість залучення кредиту від міжнародних фінансових установ.	Високі темпи зростання вартості послуг, низькі темпи зростання заробітної платні та можлива інфляція Відсутність комплексного підходу по переробці ТПВ Погіршення екологічної ситуації внаслідок активного використання у сільському господарстві пестицидів Відтік кадрів з громади

Вплив органу місцевого самоврядування на сектори планування:

Орган місцевого самоврядування має різний рівень важелів впливу:

Прямий вплив (Високий): Муніципальні будівлі (школи, садочки), вуличне освітлення, комунальний транспорт. Тут селищна рада приймає рішення про інвестиції напряму.

Опосередкований вплив (Середній): Житловий сектор. Селищна рада стимулює енергоефективність через програми підтримки ОСББ, інформаційні кампанії.

Обмежений вплив (Низький): Приватний промисловий сектор. Вплив здійснюється лише через місцеві податки, екологічні норми та промоцію «зеленого» іміджу.

Рис.2.7 Розподіл споживання енергії Доброславської ТГ

Таблиця 2.15. Пріоритезація секторів енергетичного планування в Доброславській громаді

№ пріоритету	**Сектор (об'єкти)**	**Оцінка впливу ОМС**	**Річні витрати на енергію, млн. грн**	**Частка в вартісному балансі**	**Оцінка пріоритетності**	**Вибір секторів для цілепокладання**
1	Комунальні підприємства (сфера водопостачання та водовідведення)	80%	5,26	40,7%	32,560	так
2	Громадські будівлі (КНП "Доброславська БЛІЛ")	100%	3,37	26,1%	26,100	так

3	Громадські будівлі (Освіта)	100%	2,21	17,1%	17,100	так
4	Адмінбудівлі селищної ради	100%	1,56	12,1%	12,100	так
5	Культура, спорт та соцсфера	100%	0,52	4,0%	4,000	так
6	Приватний сектор та промисловість	0-10%	—	0,0%	0,000	ні

Аналіз пріоритезації секторів енергетичного планування Доброславської територіальної громади на 2025 рік дозволяє зробити наступні висновки:

Ключові пріоритети: Найвищий рівень пріоритетності отримали сектори комунальних підприємств (40,7%) **та** охорони здоров'я (26,1%)**.** Це зумовлено високою енергоємністю процесів водопостачання та цілодобовим циклом роботи лікарні. Ці сектори є найбільш вразливими до зростання тарифів, тому вони обрані як першочергові для впровадження заходів з енергоефективності (заміна насосного обладнання, встановлення СЕС).

Муніципальний вплив: Сектори закладів освіти, культури та адміністративних будівель обрані для цілепокладання через 100% рівень впливу органу місцевого самоврядування (ОМС). Оскільки оплата енергоносіїв здійснюється безпосередньо з місцевого бюджету, будь-яка економія в цих секторах дає прямий економічний ефект для громади.

Виключення секторів: Приватний сектор, промисловість та транспортна інфраструктура (крім комунальної) були виключені з подальшого детального планування на період до 2030 року. Головною причиною є **низький рівень прямого впливу** селищної ради на управління енергоспоживанням у цих сферах та відсутність важелів фінансового контролю.

Стратегічна ціль: Обрані пріоритетні сектори охоплюють понад 95% муніципального енергоспоживання громади, що дозволяє зосередити обмежені фінансові ресурси на найбільш результативних проєктах термомодернізації та енергонезалежності.

РОЗДІЛ 3. ЦІЛІ СТАЛОГО ЕНЕРГЕТИЧНОГО РОЗВИТКУ ДОБРОСЛАВСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

Базова лінія споживання енергії

На основі аналізу зведеного та секторальних енергетичних балансів за період 2021-2025 років, а також поточних і прогнозних показників демографічного та економічного розвитку територіальної громади, очікуваних кліматичних показників розраховано загальний прогноз (тренд) споживання енергії на період до 2030 року – **базова лінія споживання енергії**.

Показники фактичного та прогнозного кінцевого споживання енергії на території територіальної громади у пріоритетних секторах на період до 2030 року наведені на рисунку та в таблицях нижче.

Таблиця 3.1. Фактичне споживання за секторами (МВт*год)

Сектор	2021	2022	2023	2024	2025	Динаміка (+/-)
Адмінбудівлі	91.75	85.97	86.93	90.26	159.54	+73.9%
Освіта (ЗЗСО та ЗДО)	196.69	360.03	258.11	224.05	224.25	+14.0%
Культура та спорт	44.87	50.91	98.07	84.82	77.10	+71.8%
Охорона здоров'я	284.20	335.71	348.71	434.86	353.00	+24.2%
Комунальні підприємства	474.04	491.05	584.08	631.07	551.30	+16.3%
РАЗОМ	1091.55	1323.67	1375.90	1465.06	1365.19	+25.1%

Таблиця 3.2: Прогнозове споживання електроенергії (МВт*год)

	2026	2027	2028	2029	2030
Адмінбудівлі	162.7	165.9	169.3	172.6	176.1
Освіта	228.7	233.3	238.0	242.7	247.6
Культура та спорт	78.6	80.2	81.8	83.4	85.1
Охорона здоров'я	360.1	367.3	374.6	382.1	389.7
Комунальні підприємства	562.3	573.6	585.0	596.4	608.7
РАЗОМ	1392.4	1420.3	1448.7	1498.5	1507.2

Рис.3.1. Графічна форма споживання електроенергії (МВт*год)

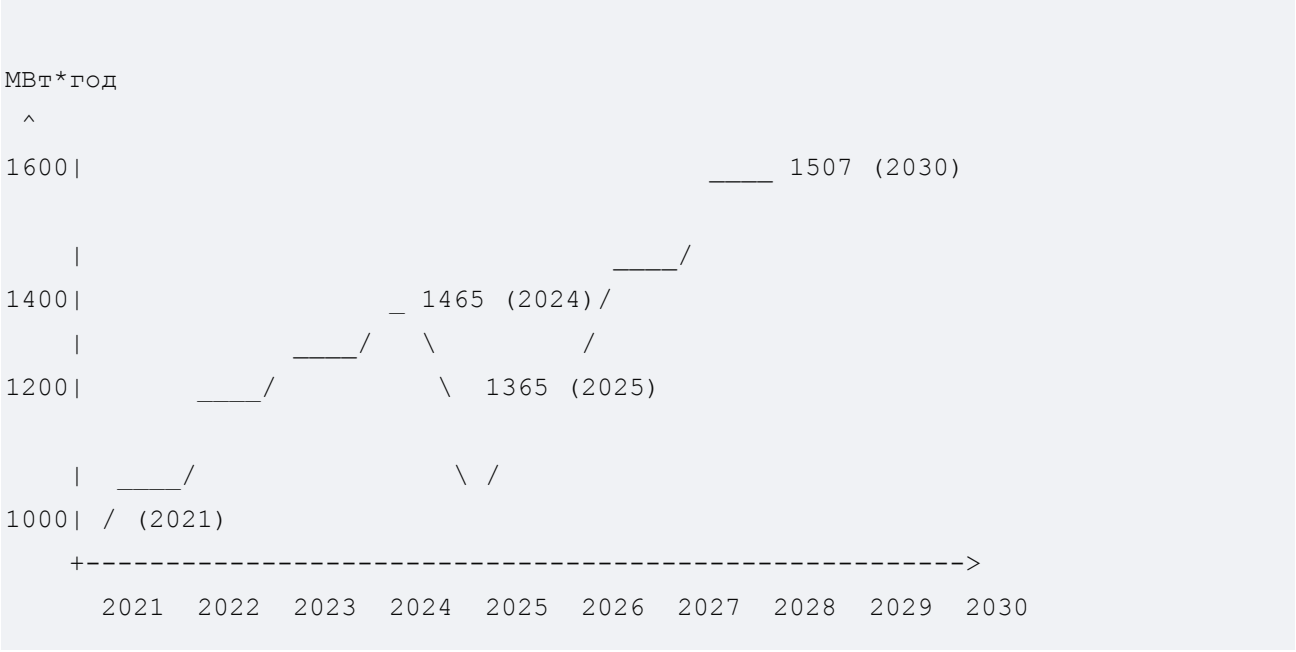

Основні кількісні показники:
Початок періоду (2021): 1 091,55 МВт*год. Найбільший споживач — Комунальні підприємства (43%).
Кінець періоду енергопланування (2025): 1 365,19 МВт*год. Споживання зросло на 25% через збільшення навантаження на критичну інфраструктуру (лікарня, водоканали) та нові об'єкти.
Очікуваний обсяг на 2030 рік: ~1 507 МВт*год (за умови відсутності масштабних заходів з термомодернізації).

Визначення основних цілей енергетичного розвитку громади на період до 2030 року

Для визначення цілей сталого енергетичного розвитку території громади враховувалися наступні цільові показники, що встановлені національними програмними документами та євроінтеграційними зобов'язаннями України:

- **скорочення на 15,0% кінцевого енергоспоживання до 2030 року відносно базового сценарію** (Національний план дій з енергоефективності на період до 2030 року, схвалений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2021 року №1803-р);
- **збільшення до 25,0% частки енергії з відновлюваних джерел у кінцевому енергоспоживанні у 2030 році** (Національний план з енергетики та клімату на період до 2030 року, схвалений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 25 червня 2024 року №587-р).

Ґрунтуючись на базовій лінії (базовому сценарії) споживання енергії на території територіальної громади у пріоритетних секторах, розраховані цільові показники сталого енергетичного розвитку громади (у тому числі секторальні та проміжні цільові показники) щодо підвищення енергетичної ефективності та розвитку відновлювальних джерел енергії.

Основні цілі з сталого енергетичного розвитку території територіальної громади у пріоритетних секторах:

- підвищення енергетичної ефективності: зниження кінцевого споживання енергії на 15,0% (на 67 774 МВт·год/рік) у 2030 році відносно базової лінії енергоспоживання на території територіальної громади;
- розвиток відновлюваних джерел енергії: збільшення частки ВДЕ до 20,0% в кінцевому споживанні енергії на території територіальної громади (щонайменше 6610 МВт·год/рік енергії споживається з ВДЕ) до 2030 року.

У таблиці 3.4. зокрема наведено прогнозні показники сталого енергетичного розвитку громади на період до 2030 року. Зокрема, для громадських будівель очікується, що кінцеве споживання енергії знизиться до 161,15 МВт·год у 2030 році, а підвищення енергоефективності призведе до економії 15%.

Таблиця 3.4. Цільові показники сталого енергетичного розвитку Доброславської громади (2025–2030 рр.)

Назва пріоритетного сектора	2025 рік		2030 рік	Цілі сталого енергетичного розвитку на 2030 рік			
	Фактичне кінцеве споживання енергії	Фактична частка енергії з ВДЕ	Прогнозне кінцеве споживання енергії	Підвищення енергоефективності		Розвиток ВДЕ	
	МВт·год/рік	%	МВт·год/рік	МВт·год/рік	%	МВт·год/рік	%
Обов'язкові сектори							
Громадські будівлі	824,35	2,6%	663,20	11,15	12,4%	161,15	25 %
Сфера водопостачання і водовідведення	551,30	0%	444,40	10,1	2,5%	106,9	10,0%
Сфера управління побутовими відходами	0	0,0%	40,0	40,0	2,1%	40,0	2,0%
Зовнішнє освітлення	179,75	0,2%	140,23	39,52	7,1%	2,5	10,0%
Всього (обов'язкові сектори)	**1545,4**	**2,6%**	**1287,83**	**100,77**	**12,4%**	**310,55**	**20%**
Інші сектори	-		-	-	-	-	-
ЗАГАЛОМ	**1545,4**	**2,6%**	**1287,83**	**100,77**	**12,4%**	**310,55**	**20%**

Таблиця 3.5. Прогнозні цільові показники сталого енергетичного розвитку Доброславської громади (2025–2030 рр.)

Назва пріоритетного сектора	**Прогноз споживання 2025 (МВт·год)**	**Економія 2025 (енергоеф.), %**	**Прогноз споживання 2030 (МВт·год)**	**Ціль 2030: Економія (енергоеф.), %**	**Ціль 2030: Частка ВДЕ, %**
Громадські будівлі	824,35	9,3%	663,20	12,4%	25,0%
Сфера водопостачання та водовідведення	551,30	2,5%	444,40	10,1%	10,0%
Сфера управління побутовими відходами	0	0%	0	2,1%	2,0%
Зовнішнє освітлення	179,75	6,3%	140,23	7,1%	10,0%
ВСЬОГО	1545,40	7,6%	1247,83	12,5%	21,5%

Сценарій звичайного розвитку передбачає продовження теперішнього стану із проведенням поточних ремонтних робіт і без суттєвого покращення показників ефективності виробництва та споживання енергетичних ресурсів. Стратегія енергетичного розвитку громади полягає у суттєвому підвищенні ефективності споживання енергетичних ресурсів шляхом реалізації енергозберігаючих заходів.

Доброславська громада зацікавлена у розвитку розподіленої генерації для забезпечення потреб своєї критичної інфраструктури (об’єкти водопровідно- каналізаційного господарства у разі знищення, пошкодження або порушення функціонування об’єкта критичної інфраструктури буде припинено централізоване водопостачання; багатопрофільна лікарня, приміщення Центру надання адміністративних послуг, хлібопікарня), що потребують безперебійного постачання, однак бар'єром для цього є брак фінансових ресурсів.

За міжнародної технічної допомоги в рамках проєкту USAID «Економічна підтримка України» до комунальної власності Доброславської територіальної громади прийнято майно, акумуляторні системи зберігання енергії 15кВт і 30 кВт, які розміщені на об'єктах критичної і соціальної інфраструктури Доброславської громади. Для економії місцевого бюджету за послугу електропостачання та отримання енергетичної незалежності від електропостачальника, необхідно встановити сонячні панелі на відповідних об’єктах та поєднати їх до акумуляторних системи зберігання енергії, тим самим використовуючи енергію сонця покривати потреби за послугу електропостачання. Для встановлення акумуляторних систем зберігання на об’єктах з місцевого бюджету профінансовано 1 327 358,00 грн. В пріорітеті залучитися підтримкою меценатів (міжнародні компанії) для проведення робіт з встановлення сонячних панелей на об’єктах критичної інфраструктури

***<u>Основні цілі енергетичного розвитку громади на період до 2030 року включають реалізацію проєктів за такими основними напрямами</u>*:**

- впровадження енергозберігаючих заходів, забезпечення енергетичної стійкості громади шляхом впровадження розподіленої генерації . Основні технології, яким надається перевага - це сонячна генерація, поєднання СЕС та систем накопичення енергії, а також вітрові турбіни малої потужності;
- будівництво СЕС 5 МВт на території селищної ради;
- будівництво СЕС на потужностях водопровідно-каналізаційного господарства;
- встановлення СЕС на об'єктах закладів освіти та охорони здоров'я;
- встановлення СЕС на даху адмінприміщень селищної ради ;
- впровадження енергозберігаючих заходів, зокрема продовження заміни вікон, дверей та санація будівель, заміна енергоємного обладнання комунальної сфери на енергоефективне, використання ЛЕД технології у вуличному освітлені;
- використання технологій для автоматизованого обліку та управління споживанням енергетичних ресурсів ;
- термомодернізація муніципальних будівель;
- адаптація до змін клімату;
- покращення поінформованості населення щодо питань ефективного використання енергетичних ресурсів.

Доброславською селищною радою заплановано реалізувати проєкт «*Будівництво сонячної електростанції 5 МВт на території Доброславської селищної ради Одеського району Одеської області».* Метою проєкту є забезпечення енергетичної стійкості громади шляхом впровадження розподіленої генерації з акцентом на використання відновлюваних джерел енергії.

Враховуючи дефіцит електричної енергії в Україні, стабілізаційні відключення електроенергії в умовах повномасштабної військової російської агресії будівництво сонячної електростанції стане надійним джерелом екологічно чистої та відновлюваної енергії та відкриє нові можливості для сталого розвитку та енергетичної незалежності Доброславської громади.

Сонячну електростанцію планується збудувати на земельній ділянці комунальної власності, яка має вигідне розташування вздовж траси Р-55, площа від 2 га до 20 га. Є можливість підключення запланованої електростанції до існуючої енергетичної системи.

На сьогодні територіальній громаді необхідні інвестиції у вищевказані проєкти, під час блекаутів дуже важливо заощаджувати ресурси громади, тож для громади одним з пріоритетів є розвиток відновлювальної енергетики.

Побудова власної сонячної електростанції (СЕС) потужністю з річною генерацією 6 610 МВт*год кардинально змінює енергетичний баланс Доброславської громади.

Оскільки прогнозна потреба на 2026–2030 роки становить у середньому 1 400 – 1 500 МВт*год на рік**,** потужність станції у 4.5 рази перевищує власне споживання всіх бюджетних установ та комунальних підприємств разом узятих.

Таблиця 3.6. Розрахунок енергетичного сальдо, прогноз у разі будівництва СЕС (МВт*год)

Показник	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Власне споживання ТГ	1 392	1 420	1 449	1 477	1 507
Генерація СЕС	6 610	6 544	6 478	6 414	6 350
Чистий профіцит (на продаж)	5 218	5 124	5 029	4 937	4 843

Для розрахунку використаємо середній комерційний тариф 2024 року (~8,5 грн/кВт*год з ПДВ та розподілом) та умовний тариф на продаж у мережу.

Пряма економія (заміщення): Повне покриття власних потреб (1 392 МВт*год) дає економію бюджету в розмірі ~11.8 млн грн на рік**.**

Дохід від продажу надлишку: Продаж 5 218 МВт*год (за ціною, наприклад, 4 грн/кВт*год) принесе додатково ~20.8 млн грн на рік**.**

Відповідно до заходів МЕП, пріоритетність розподілу доходів від СЕС варто вибудувати так:

1. **Сектор "Охорона здоров'я" (БЛІЛ):** Це найбільший споживач (понад 350 МВт*год). Покриття його рахунків за рахунок СЕС зніме найбільше навантаження з бюджету.
2. **Сектор "Комунальні підприємства":** Використання коштів СЕС для компенсації витрат на роботу насосів водопостачання дозволить стримувати ріст тарифів для населення**.**
3. **Енергосервіс (утеплення):** Доходи від СЕС доцільно спрямувати не просто на оплату рахунків, а на термомодернізацію (утеплення фасадів шкіл та садків). Це дозволить скоротити споживання тепла, що в рази дорожче за електрику.

Ключові ризики для планування:

- **Зберігання енергії:** СЕС генерує вдень, а освітлення та частина обладнання працюють вночі. Потрібно передбачити механізм "Net Billing" (чистий облік) або встановлення акумуляторів.
- **Балансування:** Продаж такої великої кількості енергії (6610 МВт*год) потребує технічної спроможності мереж у точці приєднання.

Основні завдання Муніципального енергетичного плану й індикативні цільові показники виконання, за якими буде здійснюватися моніторинг, включатимуть:

- скорочення споживання електроенергії бюджетними установами на 10-15% до 2030 року у порівнянні із базовою лінією;
- скорочення споживання вугілля бюджетними установами на 10% до 2030 року у порівнянні із базовою лінією
- скорочення споживання природного газу бюджетними установами та іншими будівлями на 10% до 2030 року у порівнянні із базовою лінією;

Інвестиції у місцеву інфраструктуру, модернізацію бюджетних будівель, необхідні для досягнення зазначених цілей дозволять не лише скоротити споживання енергетичних ресурсів, а й зменшити витрати місцевого бюджету, а також покращити якість життя мешканців громади.

Досягнення індикативних цільових показників Муніципального енергетичного плану дозволить скоротити загальне споживання енергетичних ресурсів у порівнянні із базовою лінією на 15,0 %.

РОЗДІЛ 4. ПРОЄКТИ СТАЛОГО ЕНЕРГЕТИЧНОГО РОЗВИТКУ ДОБРОСЛАВСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

У таблиці 4.1**.** наведено очікувані показники технічних проєктів сталого енергетичного розвитку громади на період до 2030 року, у додатку 1 наведені проєкти муніципального енергетичного плану Доброславської селищної територіальної громади.

Таблиця 4.1. Очікувані показники технічних проєктів сталого енергетичного розвитку громади на період до 2030 року.

№	Назва проєкту	Період	Обсяги	Загальна вартість	Обсяг	Обсяг	Питомі

		реалізації	реалізації	(з ПДВ)		економії енергії	енергії з ВДЕ	капітальні витрати
				млн грн	тис. євро	МВт·год /рік	МВт·год /рік	грн/кВт·год
	Громадські будівлі	2026-2030	-	29,045	645,07	211,1	120,0	-
1	Термомодернізація громадських будівель	2026-2030	18 482 м²	11,6	223,07	49,3	-	-
2	Впровадження енергоефективних заходів	2026-2030	18 482 м²	1,4	27,0	16,8	-	-
3	Модернізація котелень бюджетних установ	2026-2030	3 об'єкти	16,0	308,0	145,0	-	-
4	Будівництво сонячних електростанцій (СЕС)	2026-2030	130 кВт	4,5	87,0	-	120,00	-
	Зовнішнє освітлення	2025-2030	-	7,8	276,07	49,52	2,5	-
4	Будівництво сонячних електростанцій (СЕС)	2026-2030	65 кВт	2,0	162,4	-	2,5	-
5	Реконструкція системи зовнішнього освітлення	2026-2030	-	3,8	73,07	39,52	-	
6	Автоматизація управління об'єктами зовнішнього освітлення	2026-2030	10	2,0	40,6	10,00	-	-
	Житлові будівлі	2025-2030						-
7	Термомодернізація багатоквартирних будинків	2026-2030	48,395 м²	-	-	-	-	-
8	Термомодернізація садибних будинків	2026-2030	393,354м²	-	-	-	-	-
9	Впровадження ВДЕ в садибних будинках	2026-2030	до 1500 кВт	-	-	-	-	-
	Сфера водопостачання і водовідведення	2026-2030	-	87,8	1649,998	136,00	316,00	-
10	Заміна мереж водопостачання	2026-2030	2,2 км	3,2	61,538	18,00	-	
11	Буріння артезіанських свердловин / капітальний ремонт артезіанських свердловин в населених пунктах селищної ради	2026-2030	4 од.	8,6	165,384	103,00	-	-
12	Будівництво комплексів доочищення питної води в с.Ониськове, с.Вовківське.	2026-2030	2 од.	1,0	19,230	15,00	-	-
13	Будівництво сонячних електростанцій (СЕС)	2026-2030	112 кВт	2,8	53,846	-	233,00	
14	Будівництво очисних споруд, встановлення сонячної електростанції та реконструкція системи збору стічних вод в Доброславі, Одеська область	2026-2030	200-500 $м^3$/добу, 183 кВт/год	(співфінансування) 75,00	1350,00	-	-	-
	Сфера управління	2026-2030	-	14,35	275,961	40,0	-	-

	побутовими відходами							
15	Оновлення транспортного парку	2026-2030	2 шт.	8,2	157,0	-	-	-
16	Закупівля сміттєвих контейнерів (Europlast,1100л), контейнери для сортування сміття (5 в 1 на 70л)	2026-2030	275 шт	2,550	50,0	-	-	-
17	Закупівля пресу гідравлічного посилення 16 тонн + подрібнювач для пластику сортувальну лінію з відбору вторинної сировини	2026-2030	1 шт.	3,6	69, 230	40,0	-	-
				138,470	2662,884	-	6610	
18	Будівництво сонячних електростанцій (СЕС)	2026-2030	5 МВт	138,470	2 662,884	-	6610	-

Вартість фінансування інвестиційних проєктів, передбачених Муніципальним енергетичним планом, є орієнтовною та може уточнюватися на наступних етапах їх підготовки та реалізації. Для частини запланованих заходів проєктно-кошторисна документація наразі не розроблена, тому обсяги необхідних капіталовкладень визначені на підставі попередніх техніко-економічних розрахунків та експертних оцінок.

Незважаючи на це, зазначені проєкти включені до переліку пріоритетних заходів громади та передбачені до реалізації протягом періоду дії Плану. Очікується, що обсяги інвестицій у сферу енергоефективності та відновлюваної енергетики поступово зростатимуть з кожним роком. Основний акцент буде зосереджено на комплексній термомодернізації громадських будівель, модернізації систем енергозабезпечення та будівництві сонячних електростанцій.

Реалізація зазначених заходів забезпечить найбільший прогнозований ефект щодо скорочення споживання енергетичних ресурсів, зменшення викидів парникових газів та досягнення економії бюджетних коштів у завершальні роки реалізації Муніципального енергетичного плану.

Загальна вартість реалізації проєктів прогнозується на рівні 276 млн грн, а найбільший обсяг економії енергії — 6 082,6 МВт·год/рік — очікується від переходу на альтернативні джерела енергії - встановлення сонячних електростанцій та модернізації стстеми водопостачання та водовідведення. Будівництво сонячних електростанцій передбачає інвестиції у 138 млн грн з очікуваною генерацією 6610 МВт·год/рік енергії з відновлюваних джерел.

Громадські будівлі

У будівлях бюджетних установ будуть реалізовані проєкти комплексної термомодернізації, які включатимуть такі заходи:

- проведення енергетичних аудитів будівель із визначенням базового рівня споживання енергоресурсів, питомих показників та пріоритетних заходів з енергоощадження;
- утеплення цокольних приміщень, покрівлі та в разі потреби перекриття даху;
- заміна вікон з дерев’яними рамами на пластикові із високими показниками термічного опору, заміна вхідних дверей та/або встановлення систем автоматичного закриття;

- покращення термічного опору огороджувальних конструкцій коштом утеплення фасаду мінеральними плитами та покриття декоративного тинькування;
- модернізація інженерних систем будівлі (опалення, вентиляції, гарячого водопостачання тощо), в т.ч. очищення та балансування внутрішньої системи опалення для забезпечення оптимального розподілу теплоносія та зменшення понаднормових витрат теплової енергії, встановлення приладів регулювання температури, відновлення механічної вентиляції в разі потреби, тощо;
- реконструкція системи освітлення із використанням світлодіодних світильників та сенсорів руху;
- подальше впровадження автономних систем зовнішнього освітлення з використанням технології сонячної електрогенерації;
- інші заходи з енергоощадження.

Житлові будівлі

Для зниження споживання енергетичних ресурсів у житловому фонді необхідно провести комплексну термомодернізацію приватних та багатоквартирних будинків.
Основними інструментами досягнення даної цілі будуть:
- стимулювання мешканців для створення ОСББ та до участі в державній програмі енергоефективності, яка передбачає часткове відшкодування позик на енергоефективне обладнання та матеріали;
- реалізація програми підтримки ОСББ, яка передбачатиме додаткову фінансову підтримку заходів з енергоефективності у багатоквартирних будівлях коштом відшкодування частини відсотків за залученими кредитами або частини тіла кредиту;
- фінансування проєктів з підвищення енергоефективності у багатоквартирних будинках;
- надання інформаційної підтримки щодо можливостей участі в міжнародних програмах з підвищення енергоефективності;
- проведення інформаційних та освітніх заходів щодо можливостей енергоощадження в побуті.

Визначення проєктів не інвестиційного характеру, що можуть сприяти поліпшенню енергетичного розвитку громади

Основні проєкти неінвестиційного характеру включатимуть:
- функціонування системи енергетичного менеджменту в громаді;
- сприяння реалізації інвестиційних проєктів у сфері енергоефективності;
- інформаційні кампанії для підвищення поінформованості населення про заходи з підвищення енергоефективності;
- навчання державних службовців та представників органів місцевого самоврядування з питань підвищення енергоефективності та використання відновлюваних джерел енергії.

Сприяння реалізації інвестиційних проєктів

Місцева влада сприятиме розвитку інвестиційних проєктів у сфері енергоефективності завдяки наданню всебічної інформації про наявні перспективні проєкти, земельні ділянки та процедури проходження усіх необхідних дозвільних процедур. Інвестиційні пропозиції перспективних проєктів у сфері енергоефективності будуть розміщуватися на єдиному інформаційному інвестиційному порталі. Передбачається

формування бази даних об'єктів, на яких можлива реалізація проєктів з підвищення енергоефективності із залученням приватного капіталу на основі енергосервісних договорів. Інформація про проєкти на основі енергосервісних договорів буде розміщена в інформаційній базі потенційних об'єктів енергосервісу, розробленій Держенергоефективності.

Інформування населення

Заходи з інформування населення будуть невід'ємною частиною проєктів з покращення ефективності використання енергетичних ресурсів у всіх секторах.
Інформаційні кампанії включатимуть:

- проведення тематичних занять в дошкільних навчальних закладах та школах міста;
- проведення конференцій, семінарів, конкурсів та інших екологічних заходів;
- проведення природоохоронних акцій серед мешканців громади.

Основні тематичні напрями заходів з інформування населення включатимуть енергоощадження та ресурсоощадження в побуті, заходи з енергоефективності в будівлях та можливості їх фінансування, використання відновлюваних джерел енергії, роздільний збір відходів тощо

Навчання

Фахівці, залучені до реалізації Муніципального енергетичного плану, братимуть участь у навчаннях з питань енергетичного менеджменту, підготовки та оцінки заходів з підвищення енергоефективності та розвитку відновлюваної енергетики, написання проєктних пропозицій та заявок відповідно до вимог міжнародних фінансових організацій та інших установ. Місцева влада сприятиме участі енергоменеджера громади та інших фахівців у програмах підвищення кваліфікації спеціалістів органів місцевого самоврядування, навчальних семінарах, тренінгах, вебінарах та інших заходах. Передбачається також налагодження співпраці з іншими містами та участь у міжнародних проєктах обміну досвідом для вивчення кращих практик реалізації проєктів з енергоефективності та використання відновлюваних джерел енергії. Завдяки опановуванню спеціалістами міської ради методами оцінки, аналізу і планування в енерговикористанні, навичками розробки енергоощадних заходів (проєктів), які враховують технічні, економічні, фінансові та адміністративні чинники, буде підвищено рівень компетентності та незалежності в процесі прийняття рішень з питань енергоощадження.

РОЗДІЛ 5. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИКОНАННЯ ТА ФІНАНСУВАННЯ МУНІЦИПАЛЬНОГО ЕНЕРГЕТИЧНОГО ПЛАНУ

5.1.Джерела фінансування

Основні потенційні джерела фінансування проєктів, реалізація яких передбачена муніципальним енергетичним планом, включають:

- Кошти місцевого бюджету та кошти комунальних підприємств, установ і організацій, кошти бюджетів усіх рівнів;
- підтримка фінансування заходів з енергоефективності у житлових будівлях через часткову компенсацію кредитних коштів чи відсотків за кредитами, залученими населенням на закупівлю енергоефективного обладнання і матеріалів;

- платежі за енергосервісними контрактами (ЕСКО) відповідно до укладених договорів для залучення приватного капіталу у фінансування заходів з енергоефективності бюджетних будівель;
- кошти державного бюджету, включаючи кошти державного фонду регіонального розвитку та фонду енергоефективності:
- підтримка фінансування заходів з енергоефективності у житлових будівлях через державні програми з підвищення енергоефективності;
- пільгові кредити та позики міжнародних фінансових установ (Світовий банк, ЄБРР, ЄІБ, НЕФКО, USAID, SIDA, ПРООН тощо) та грантові кошти**.**

Механізм енергосервісу

9 квітня 2015 року Верховна рада України прийняла Закон України «Про запровадження нових інвестиційних можливостей, гарантування прав та законних інтересів суб'єктів підприємницької діяльності для проведення масштабної енергомодернізації» за механізмом енергосервісу. Концепція енергосервісу полягає в тому, що енергоефективні заходи в будівлях бюджетних установ впроваджуються інвесторами - енергосервісними компаніями (ЕСКО). При цьому, ЕСКО, вкладаючи власні кошти, несе фінансові ризики, бере повну відповідальність за якість робіт та зацікавлена в максимальній економії витрат на оплату комунальних послуг. Оплата енергосервісу здійснюється замовником виключно коштом економії енергоресурсів, досягнутої в результаті здійснення такими компаніями енергоефективних заходів. Зазначений механізм дозволить без додаткових витрат з бюджету зменшити споживання енергоресурсів бюджетними установами.

Програми енергоефективності міжнародних фінансових організацій

Північна екологічна фінансова корпорація (НЕФКО) через Північний фонд екологічного розвитку надає українським містам кредити за програмою "Енергоощадження", призначені для фінансування невеликих енергоощадних проєктів на об'єктах соціальної сфери - в школах, дитячих садах, лікарнях, спортивних спорудах. Кредити також можуть використовуватися для заміни світильників вуличного освітлення з ртутними лампами на енергоощадні світильники. Основним завданням програми є підвищення енергетичної ефективності та відповідне скорочення шкідливих викидів, в першу чергу вуглекислого газу, двоокису азоту і сірки, інших речовин, що забруднюють навколишнє середовище. Згідно з умовами програми НЕФКО може покривати в місцевій валюті до 90% інвестиційної вартості проєкту.

5.2. Основні потенційні внутрішні та зовнішні ризики при виконанні муніципального енергетичного плану

Регуляторні ризики

На сьогоднішній момент затвердження тарифів на електричну та теплову енергію (з використанням природного газу) знаходиться під жорстким регуляторним наглядом з боку НКРЕ. Ризики, пов'язані з державним регулюванням, полягають у тому, що процес тарифоутворення ще є непрозорий, не має чітких методик.

Значними ризиками для енергетичних проєктів є ризики прогнозу тарифів або цін на ПЕР у майбутні періоди. Більш значні ризики виникають при субсидуванні тарифів на ПЕР з боку держави, що створює для банків або інвесторів невизначеність на період дії проєктів.

Ринкові тарифи є більш прогнозовані, що знижує ризики для реалізації інвестиційних проєктів.

Юридичні ризики

Система законодавства в Україні зазнає постійних змін. Розвиток законодавства йде швидкими темпами, але не завжди збігається з тенденціями розвитку ринку, що приводить до виникнення непослідовності та суперечностей і, зрештою, створює ризики, відсутні при досконалішій та стабільнішій системі законодавства європейських країн. До числа ризиків, властивих Українській системі законодавства, можна віднести наявність невідповідності і розбіжностей між законами, Указами Президента України та нормативно-правовими актами Уряду і відомств; відсутність або суперечливість інструкцій судових або адміністративних органів при тлумаченні норм права тощо.

Кредитні ризики

Кредитні операції пов'язані з потенційними ризиками, які необхідно враховувати при прийнятті рішення про видачу кредиту. Підприємства комунальної власності характеризуються негнучкою тарифною політикою, низькою прозорістю фінансових потоків житлово-комунального господарства й міста в цілому, можливою відсутністю в потенційних позичальників кредитної історії, що заважає оцінці ризиків надання кредитів.

Також, можливі низькі показники платоспроможності та внутрішньої ліквідності, труднощі забезпечення ефективного використання коштів, у зв'язку із чим імовірні наступні види кредитних ризиків:

- Ризик непогашення кредиту

Існує ймовірність невиконання позичальником умов кредитного договору: повного й своєчасного повернення основної суми боргу, а також виплати відсотків і комісійних.

Потрібні додаткові заходи з боку держави та громади з блокування цієї групи ризиків.

- Ризик прострочення платежів

Існує ймовірність затримки повернення кредиту й несвоєчасної виплати відсотків.

Ризик прострочення платежів може трансформуватися в ризик непогашення.

- Ризик забезпечення кредиту

Розглядається при настанні ризику непогашення кредиту й проявляється в недостатності гарантій або доходу, отриманого від реалізації наданого банку

забезпечення кредиту, для повного задоволення боргових вимог банку до позичальника.

Кредитні ризики більші, якщо замовниками проєктів є малі та погано капіталізовані компанії з короткою кредитною історією. Малі енергетичні компанії, які тільки починають бізнес, малі міста як замовники проєктів енергоефективності мають досить високі кредитні ризики.

Найбільші ризики енергетичних проєктів є у зменшенні фактичних доходів ніж у порівнянні з проєктними рівнями. Низький коефіцієнт обслуговування боргу може спонукати кредитора відізвати позику.

Кредитори також віддають перевагу перевіреним технічним рішенням, які на підставі комерційно перевірених прецедентів знижують ризики проєктів та документально підтверджують обсяги економії або зниження втрат енергоресурсів.

Управління ризиками

Традиційні механізми управління ризиками включають створення гарантій повернення боргу, контракти «під ключ», страхування ризиків, створення страхових фондів та інше.

5.3 Організація моніторингу

Моніторинг місцевого енергетичного плану здійснюється з метою оцінки досягнення вст ановлених цілей сталого енергетичного розвитку та індикативних показників досягнення

цілей сталого енергетичного розвитку, забезпечення їх сталості, оцінки необхідності внесення змін до місцевого енергетичного плану для його вдосконалення та вчасного уникнення помилок чи неточності, уточнення базової лінії та сценарію сталого енергетичного розвитку.

Моніторинг місцевих енергетичних планів здійснюється щороку виконавчими органами сільських, селищних, міських рад, обласними, Київською та Севастопольською міськими державними адміністраціями.

До процесу моніторингу залучаються представники зацікавлених сторін у сфері сталого енергетичного розвитку, зокрема асоціацій та громадських об'єднань, інших юридичних осіб (за згодою їх керівників) та фізичні особи (за згодою).

За результатами проведення моніторингу виконання місцевого енергетичного плану складається річний звіт про виконання місцевого енергетичного плану. Рішення про затвердження річних звітів приймається міською радою. Затверджені річні звіти оприлюднюються на офіційному вебсайті громади.

Моніторинг виконання муніципального енергетичного плану включатиме відстеження таких показників:

- споживання електроенергії кожним сектором окремо, кВт год.;
- споживання природного газу кожним сектором окремо, 1000 м3.

Комунікаційна стратегія діяльності муніципального енергетичного агентства складатиметься із двох основних напрямів:

- інформування громадськості про результати діяльності агентства, енергетичну політику міста і реалізацію проєктів з підвищення енергоефективності та використання відновлюваних джерел енергії;
- просвітницька діяльність серед мешканців міста з питань енергоощадження та використання відновлюваних джерел енергії із залученням місцевих засобів масової Інформації, навчальних закладів, інформаційних ресурсів міської влади, а також через проведення конкурсів, круглих столів та семінарів.

РОЗДІЛ 6. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ ВИКОНАННЯ МУНІЦИПАЛЬНОГО ЕНЕРГЕТИЧНОГО ПЛАНУ

Основні результати виконання муніципального енергетичного плану Доброславської громади можна поділити на наступні категорії:

Політичні:

- підвищення енергетичної безпеки громади;
- зниження залежності громади від природного газу;
- удосконалення системи управління енергоспоживанням в комунальних установах громади.

Економічні:

- зниження платежів на оплату паливно-енергетичних ресурсів у витратній частині бюджету громади;
- стабілізація темпів зростання для всіх категорій споживачів;
- збільшення приватних інвестицій в модернізацію комунальної інфраструктури грома ди.

Екологічні:

- зниження викидів парникових газів;
- зниження забруднення повітря.

Соціальні:

- покращення якості послуг для споживачів;
- підвищення рівня кліматичного комфорту в громадських та житлових будівлях;

- подовження строку експлуатації будівель громади;
- покращення зовнішнього вигляду громадських та житлових будівель громади;
- збільшення кількості робочих місць;

формування ощадливого відношення споживачів до споживання енергоресурсів.

Із наведеного вище можна зробити висновок:

Муніципальний енергетичний план є стратегічним інструментом, що визначає пріоритети енергетичного розвитку Доброславської селищної громади та відображає її зобов'язання в рамках європейських і національних кліматичних цілей.

Ретельний аналіз споживання енергії, оцінка потенціалу енергозбереження та впровадження відновлюваних джерел енергії дозволяє громаді сформувати комплекс заходів, які забезпечують скорочення викидів парникових газів, підвищення енергетичної безпеки та економії бюджетних коштів.

Успішна реалізація плану потребує системного підходу, міжсекторальної взаємодії та доступу до фінансових і технічних ресурсів.

Пріоритетними напрямками залишаються: термомодернізація будівель бюджетної сфери, оптимізація вуличного освітлення, впровадження систем енергоменеджменту, розвиток альтернативної енергетики, підвищення обізнаності населення та створення умов для сталого громадського та приватного транспорту.

- План відкриває перспективи для залучення інвестицій, реалізації міжнародних партнерств та участі в програмах фінансування енергоефективних проєктів. Результатом впровадження заходів стане не лише економічна вигода, але й покращення якості життя мешканців громади, зміцнення її кліматичної стійкості та відповідальності перед майбутніми поколіннями.

Муніципальний енергетичний план Доброславської селищної територіальної громади до 2030 року

Додатки

2026 рік

Додаток 1

КАТАЛОГ ПРОЄКТІВ МУНІЦИПАЛЬНОГО ЕНЕРГЕТИЧНОГО ПЛАНУ ДОБРОСЛАВСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

№ з/п	Назва заходу /проєкту	Зміст заходів	Період реалізації	Виконавці	Джерела фінансування	Орієнтовний обсяг фінансування, тис. грн	Очікуваний результат Очікувана економія енергії, МВТ-год/рік
1	2	3	4	5	6	7	8
1.Громадські будівлі							
1.1.	Термомодернізація громадських будівель	1.Теплоізоляція захисних конструкцій (утеплення зовнішніх стін, теплоізоляція даху та горища, заміна вікон та дверей) 2.Модернізація інженерних систем (Покращення технічного стану систем опалення, вентиляції та водопостачання).	2026-2030	Управління освіти , культури, туризму, молоді та спорту	Місцевий бюджет, кошти бюджетів усіх рівнів , грантові та інші кошти, незаборонені законодавством	Відповідно до кошторису	Суттєве зниження енергоспоживання, підвищення енергоефективності та створення комфортних умов усередині приміщень.

1.2	Капітальний ремонт даху будівлі терапевтичного та хірургічного відділення КНП «Доброславська БЛІЛ» з заміною частково несучих конструкцій та утеплення згідно нових норм та ДБН	Демонтаж: зняття старого покрівельного покриття, розбирання зношених елементів несучих конструкцій. Вогнебіозахист, Теплоізоляція та енергоефективність. Влаштування покрівельного покриття .	2026-2030	КНП «Доброславська БЛІЛ»	Місцевий бюджет, кошти бюджетів усіх рівнів, грантові та інші кошти, незаборонені законодавством	1880,00	Суттєве зниження енергоспоживання, підвищення енергоефективності та створення комфортних умов усередині приміщень
1.3	Капітальний ремонт даху будівлі центрального стерилізаційного відділеня КНП «Доброславська БЛІЛ» з заміною частково несучих конструкцій та утеплення згідно нових норм та ДБН (400 м2)	Демонтаж: зняття старого покрівельного покриття, розбирання зношених елементів несучих конструкцій. Вогнебіозахист, Теплоізоляція та енергоефективність. Влаштування покрівельного покриття .	2026-2030	КНП «Доброславська БЛІЛ»	Місцевий бюджет, кошти бюджетів усіх рівнів, грантові та інші кошти, незаборонені законодавством	620,00	Суттєве зниження енергоспоживання, підвищення енергоефективності та створення комфортних умов усередині приміщень
1.4	Утеплення фасаду будівлі терапевтичного та хірургічного відділення КНП «Доброславська БЛІЛ» з заміною частково несучих конструкцій та утеплення згідно нових норм та ДБН.	Утеплення зовнішніх стін, утеплення	2026-2030	КНП «Доброславська БЛІЛ»	Місцевий бюджет, кошти бюджетів усіх рівнів, грантові та інші кошти, незаборонені законодавством	560,00	Суттєве зниження енергоспоживання, підвищення енергоефективності та створення комфортних умов усередині приміщень

1.5	Капітальний ремонт фасаду адміністративної будівлі за адресою: проспект Свободт,1 вул.Центральна, 33, селище Доброслав, Одеський район, Одеська область	Утеплення зовнішніх стін, утеплення перекриття неопалювального горища	2026-2030	Доброславська селищна рада	Місцевий бюджет, кошти бюджетів усіх рівнів, грантові та інші кошти, незаборонені законодавством	3000,00	Зменшення споживання теплової енергії від 15-20%
1.6.	Капітальний ремонт Трояндівського будинку культури	Заміна освітлення сцени, фойє, малого клубу; також планується ремонт та утеплення фасаду будівлі, заміна системи опалення, заміна вікон та даху.	2026-2030	Управління освіти , культури, туризму, молоді та спорту	Місцевий бюджет, кошти бюджетів усіх рівнів , грантові та інші кошти, незаборонені законодавством	18000,000	Суттєве зниження енергоспоживання до 12,5%, підвищення енергоефективності та створення комфортних умов усередині приміщень.
1.7.	Капітальний ремонт Шомполівського будинку культури	Утеплення стін, проведення якісної енергоефективної системи опалення, заміна електропроводки.	2026-2030	Управління освіти , культури, туризму, молоді та спорту	Місцевий бюджет, кошти бюджетів усіх рівнів , грантові та інші кошти, незаборонені законодавством	19500,000	Суттєве зниження енергоспоживання до 10%, підвищення енергоефективності та створення комфортних умов усередині приміщень.
1.8	Капітальний ремонт Кремидівського будинку культури	Утеплення стін, проведення якісної енергоефективної системи опалення, заміна електропроводки.	2026-2030	Управління освіти , культури, туризму, молоді та спорту	Місцевий бюджет, кошти бюджетів усіх рівнів , грантові та інші кошти, незаборонені законодавством	5000,000	Суттєве зниження енергоспоживання дл 12 %, підвищення енергоефективності та створення комфортних умов усередині приміщень.

1.9.	Капітальний ремонт мереж зовнішнього електропостачання Доброславського ЗДО (ясла-садок) «Країна Мрій» за адресою: Одеська область, Одеський район, с- ще Доброслав, вул Київська, буд.19.	Забезпечення безперебійного та безпечного електропостачання для уникнення коротких замикань, пожеж та інших аварійних ситуацій, що є критично важливим для дитячого закладу.	2026-2030	Управління освіти , культури, туризму, молоді та спорту	Місцевий бюджет, кошти бюджетів усіх рівнів , грантові та інші кошти, незаборонені законодавством	2500,000	Сучасна система дозволить знизити витрати енергоносіїв до 8-10 %
1.10	Капітальний ремонт системи опалення для підготовки об'єкту до опалювального сезону в будівлі Кремидівського ЗЗСО за адресою : Одеська область, Одеський район, с.Кремидівка, вул.Центральна, буд.72.	Забезпечення належного функціонування системи опалення закладу, направлене на впровадження технологій, використання методів та застосування матеріалів, що забезпечують зниження рівня впливу чи усунення факторів забруднення атмосферного повітря.	2026-2030	Управління освіти , культури, туризму, молоді та спорту	Місцевий бюджет, кошти бюджетів усіх рівнів , грантові та інші кошти, незаборонені законодавством	5782,182	- Зменшення викидів шкідливих речовин: У разі модернізації (заміна старого котла на енергоефективний, перехід на альтернативне паливо або газ) очікується суттєве скорочення викидів CO_2, оксидів азоту та пилу у порівнянні з існуючою системою. Раціональне використання ресурсів: Сучасна система дозволить знизити витрати енергоносіїв на 20–40% за рахунок теплоізоляції трубопроводів, автоматичного
1.11	Капітальний ремонт системи опалення для підготовки об'єкту до опалювального сезону будівлі Кремидівського ЗДО"Промінець" за адресою : Одеська область, Одеський район, с.Кремидівка, вул. М.Грушевського, 53а	Наявне застаріле обладнання потребує заміни. Заміна застарілого котла, встановлення нового циркуляційного насосу, заміна існуючих секцій чавунних радіаторів тощо.	2026-2030	Управління освіти , культури, туризму, молоді та спорту	Місцевий бюджет, кошти бюджетів усіх рівнів , грантові та інші кошти, незаборонені законодавством	2584,246	Сучасна система дозволить знизити витрати енергоносіїв на 20–40% за рахунок теплоізоляції трубопроводів, автоматичного регулювання температури та використання енергоефективних матеріалів.

1.12.	Нове будівництво системи газопостачання котельні Кремидівського ЗЗСО за адресою: Одеська область, Одеський район, с. Кремидівка, вул. Центральна, буд. 72.	Нове будівництво системи газопостачання котельні, встановлення нового обладнаня. Приєднання до газорозподільної системи (газових мереж зовнішнього та внутрішнього газопостачання з встановленням комерційного вузла обліку природного газу) котельні	2026-2030	Управління освіти , культури, туризму, молоді та спорту	Місцевий бюджет, кошти бюджетів усіх рівнів , грантові та інші кошти, незаборонені законодавством	2236,969	Підвищення енергоефективності закладу за рахунок використання сучасної системи газопостачання. Забезпечення стабільного теплопостачання Кремидівського ЗЗСО протягом опалювального сезону.
1.13.	Капітальний ремонт опалення Шомполівської гімназії	Заміна застарілого котла, встановлення нового циркуляційного насосу, заміна існуючих секцій чавунних радіаторів тощо	2026-2030	Управління освіти , культури, туризму, молоді та спорту	Місцевий бюджет, кошти бюджетів усіх рівнів , грантові та інші кошти, незаборонені законодавством	2400,000	Сучасна система дозволить знизити витрати енергоносіїв на 20–40% за рахунок теплоізоляції трубопроводів, автоматичного регулювання температури та використання енергоефективних матеріалів.
1.14.	Реконструкція системи зовнішнього газопостачання котельні Доброславського закладу дошкільної освіти (ясла-садок) "Країна мрій" Доброславської селищної ради	Модернізація застарілої системи опалення	2026-2030	Управління освіти , культури, туризму, молоді та спорту	Місцевий бюджет, кошти бюджетів усіх рівнів , грантові та інші кошти, незаборонені законодавством	1200,000	Підвищення енергоефективності закладу за рахунок використання сучасної системи газопостачання.
1.15.	Встановленняя сонячної електростанції (Кремидівський ЗЗСО)	Перехід на альтернативні джерела енергії. Забезпечення енергетичної автономності закладу та скорочення витрат на електроенергію.	2026-2030	Управління освіти , культури, туризму, молоді та спорту	Місцевий бюджет, кошти бюджетів усіх рівнів , грантові та інші кошти, незаборонені законодавством	3300,00	Сонячні електростанції створюють стабільне джерело енергії, що дозволяє зменшити залежність від централізованих електромереж та мінімізувати ризики відключень, що особливо актуально в сучасних умовах.

1.16.	Встановленняя сонячної електростанції (Доброславський ліцей)	Перехід на альтернативні джерела енергії. Забезпечення енергетичної автономності закладу та скорочення витрат на електроенергію.	2026-2030	Управління освіти , культури, туризму, молоді та спорту	Місцевий бюджет, кошти бюджетів усіх рівнів , грантові та інші кошти, незаборонені законодавством	3300,00	Сонячні електростанції створюють стабільне джерело енергії, що дозволяє зменшити залежність від централізованих електромереж та мінімізувати ризики відключень, що особливо актуально в сучасних умовах.
1.17	Встановленням сонячної електростанції (Трояндівський ЗЗСО)	Перехід на альтернативні джерела енергії. Забезпечення енергетичної автономності закладу та скорочення витрат на електроенергію.	2026-2030	Управління освіти , культури, туризму, молоді та спорту	Місцевий бюджет, кошти бюджетів усіх рівнів, грантові та інші кошти, незаборонені законодавством	1250,00	Сонячні електростанції створюють стабільне джерело енергії, що дозволяє зменшити залежність від централізованих електромереж та мінімізувати ризики відключень, що особливо актуально в сучасних умовах.
1.18	Встановлення сонячної електростанції (Вовківська гімназія)	Перехід на альтернативні джерела енергії. Забезпечення енергетичної автономності закладу та скорочення витрат на електроенергію.	2026-2030	Управління освіти , культури, туризму, молоді та спорту	Місцевий бюджет, кошти бюджетів усіх рівнів, грантові та інші кошти, незаборонені законодавством	2000,00	Сонячні електростанції створюють стабільне джерело енергії, що дозволяє зменшити залежність від централізованих електромереж та мінімізувати ризики відключень, що особливо актуально в сучасних умовах.
1.19	Встановлення сонячної електростанції (Адміністративні приміщення УОКТМС, гуртожиток для молодих спеціалістів)	Перехід на альтернативні джерела енергії. Забезпечення енергетичної автономності закладу та скорочення витрат на електроенергію.	2026-2030	Управління освіти , культури, туризму, молоді та спорту	Місцевий бюджет, кошти бюджетів усіх рівнів, грантові та інші кошти, незаборонені законодавством	1680,00	Сонячні електростанції створюють стабільне джерело енергії, що дозволяє зменшити залежність від централізованих електромереж та мінімізувати ризики відключень, що особливо актуально в сучасних
1.20	Встановлення сонячної електростанції на території КНП «Доброславська БЛІЛ»	Перехід на альтернативні джерела енергії. Забезпечення енергетичної автономності закладу та скорочення витрат на електроенергію.	2026-2030	Управління освіти , культури, туризму, молоді та спорту	Місцевий бюджет, кошти бюджетів усіх рівнів, грантові та інші кошти, незаборонені	2054,155	Сонячні електростанції створюють стабільне джерело енергії, що дозволяє зменшити залежність від централізованих електромереж та мінімізувати ризики відключень, що особливо актуально в сучасних умовах.

1.21	Встановлення сонячної електростанції на даху адміністративної будівлі за адресою : вул.Центральна,33, селище Доброслав, Одеський район, Одеська область.	Перехід на альтернативні джерела енергії. Забезпечення енергетичної автономності закладу та скорочення витрат на електроенергію.	2026-2030	Доброславська селищна рада	Місцевий бюджет, кошти бюджетів усіх рівнів , грантові та інші кошти, незаборонені	250,00-350,00	Зменшення споживання електричної енергії 20%
1.22	Встановлення сонячної електростанції на даху адміністративної будівлі за адресою:проспект Свободи,1 селище Доброслав, Одеський район, Одеська область	Перехід на альтернативні джерела енергії. Забезпечення енергетичної автономності закладу та скорочення витрат на електроенергію.	2026-2030	Доброславська селищна рада	Місцевий бюджет, кошти бюджетів усіх рівнів, грантові та інші кошти, незаборонені	250,00-350,00	Зменшення споживання електричної енергії 20%
1.23	Будівництво сонячної електростанції 5 МВт на території Доброславської селищної ради Одеського району Одеської області		2026-2030	Доброславська селищна рада	Місцевий бюджет, кошти бюджетів усіх рівнів , кошти КНП, та інші кошти, незаборонені	138 470,00	Забезпечення енергетичної стійкості громади шляхом впровадження розподіленої генерації з акцентом на використання відновлюваних джерел енергії.
2	**Житлові будівлі**						
2.1	Підтримка енергоефективних заходів в багатоквартирних житлових будинках	Стимулювання створення ОСББ Проведення інформаційно-просвітницької кампанії щодо розвитку ОСББ та популяризації програми енергомодернізації «ЕНЕРГОДІМ».	2026-2030	Доброславська селищна рада	Місцевий бюджет, кошти бюджетів усіх рівнів, грантові та інші кошти, незаборонені	-	Створення ОСББ у громаді; підвищення поінформованості населення про програму «ЕНЕРГОДІМ»; подача заявок від ОСББ громади на участь у програмах енергомодернізації; зниження рівня споживання енергоресурсів у житловому секторі.

2.2	Стимулювання впровадження енергозберігаючих заходів в житловому секторі	Проведення навчальних семінарів, круглих столів та консультацій для мешканців; виготовлення та розповсюдження друкованих матеріалів (буклетів, листівок); підготовка та публікація інформаційних матеріалів у соціальних мережах та на офіційному сайті громади щодо впровадження енергозберігаючих заходів	2026-2030	Доброславська селищна рада	Місцевий бюджет, кошти бюджетів усіх рівнів , грантові та інші кошти, незаборонені	-	Покращення обізнаності населення щодо ощадливого використання енергоресурсів та заходів з енергоефективності.
3	**Сфера водопостачання і водовідведення**						
3.1	Будівництво очисних споруд, встановлення сонячної електростанції та реконструкція системи збору стічних вод в Доброславі, Одеська область	1.Побудувати КОС . 2.Розширити каналізаційну мережу до 21 323 м. 3.Підключити до КОС 1800 споживачів (I етап) 5100 споживачів (II етап). 4.Побудувати сонячну електричну станцію потужністю 183 кВт/год на очисних спорудах.	2026-2030	Доброславська селищна рада	Місцевий бюджет, кошти бюджетів усіх рівнів, грантові та інші кошти, незаборонені	Співфінансування від 25 775,00	Покращення санітарно-гігієнічних умов проживання населення Доброславської громади. Зменшення ризиків забруднення ґрунтів та підземних вод. Підвищити ефективность енергозабезпечення каналізаційних очисних спорудах за рахунок будівництва СЕС.
3.2	Капітальний ремонт артезіанської свердловини та встановлення водонапірної башти по вул. Садовій в с. Кремидівка Одеського району Одеської області з підключенням до центральної мережі водопостачання	Робочим проєктом під час проведення капітального ремонту артезіанської свердловини передбачено проведення будівельних монтажно-демонтажних робіт та не передбачено втручання в основні несучі контструкції будівель	2026	Доброславська селищна рада, КП «Кремидівська хвиля»	Місцевий бюджет, кошти бюджетів усіх рівнів, грантові та інші кошти, незаборонені	1 744,000	Забезпечення населення водним ресурсом у необхідних обсягах та належної якості

3.3	Капітальний ремонт артезіанської свердловини з підключенням до мережі електропостачання за адресою: вул. Миру, селище Доброслав Одеського району Одеської області.	Передбачено проведення будівельних монтажно-демонтажних робіт	2026	Доброславська селищна рада, КП «Доброслав»	Місцевий бюджет, кошти бюджетів усіх рівнів, грантові та інші кошти, незаборонені	2227,867	Безперебійне забезпечення населення водним ресурсом у необхідних обсягах та належної якості
3.4	Будівництво водозабірної артсвердловини по вул.Чумацькій в селіщі Доброслав	Буріння свердловини. 2. Улаштування обсадних труб. 3. Встановлення обладнання: монтаж глибинного насоса. 4. Підключення до мереж електропостачання	2026-2030	Доброславська селищна рада КП «Доброслав»	Місцевий бюджет, кошти бюджетів усіх рівнів, грантові та інші кошти, незаборонені	2460,000	Забезпечення населення водним ресурсом у необхідних обсягах та належної якості
3.5	Капітальний ремонт мереж водопостачання по вул. Зеленій в с.Ставки, Одеського району Одеської області	Заміна чавуних труб водопровідної мережі (1 км)	2026-2030	Доброславська селищна рада, КП «Калина»	Місцевий бюджет, кошти бюджетів усіх рівнів, грантові та інші кошти, незаборонені	1300,00	Покращення водозабезпечення мешканців с.Ставки
3.6	Будівництво комплексів доочищення питної води в с.Ониськове, с.Вовківське	Встановлення 2-х комплексних модульних контейнерних станцій очищення води .	2026-2030	Доброславська селищна рада, КП «Калина», КП «Доброслав»	Місцевий бюджет, кошти бюджетів усіх рівнів , грантові та інші кошти, незаборонені	1000,00	Забезпечення населення якісною питною водою.
3.7	Встановлення сонячних електростанцій на станціях доочищення води та бюветах в селищі Доброслав, с.Кремидівка, с.Трояндове	Встановлення сонячних електростанцій на станціях доочищення води та бюветах в селищі Доброслав,с.Кремидівка, с.Трояндове.	2026-2030	Доброславська селищна рада	Місцевий бюджет, кошти бюджетів усіх рівнів , грантові та інші кошти, незаборонені	540,00	Безперебійна робота очисної станції та безперебійне забезпечення мешканців питною, очищеною водою.

3.8	Розробка та реалізація проєкту «Будівництва водогону для водозабезпечення с. Іванове, с. Першотравневе, селища Доброслав Одеського району Одеської області»	Розроблення проєкту «Будівництва водогону для водозабезпечення с. Іванове, с. Першотравневе, селища Доброслав Одеського району Одеської області»	2026-2030	Доброславська селищна рада	Місцевий бюджет, кошти бюджетів усіх рівнів , грантові та інші кошти, незаборонені	-	Забезпечення сталим, якісним та цілодобовим централізованим водопостачанням мешканців та об'єктів соціальної сфери с. Іванове, с. Першотравневе, селища Доброслав; покращення санітарно-епідеміологічної ситуації та створення умов для інфраструктурного розвитку території громади»
3.9	Реконструкція існуючих споруд та систем каналізації з влаштуванням біологічної очистки марки HNV в КНП «Доброславська БЛІЛ»	Проєкт передбачає влаштування 2-х очисних комплексів, HNV-8 (продуктивністю 5,0 м3 на добу), HNV-20 (продуктивністю 15,0 м3 на добу).	2026-2030	КНП « Доброславська БЛІЛ	Місцевий бюджет, кошти бюджетів усіх рівнів , кошти КНП, та інші кошти, незаборонені законодавством	9121,187	Забезпечення та організація повної біологічної очистки стічних вод закладу охорони здоров'я для запобігання забрудненню навколишнього природного середовища та дотримання санітарного стану.
5	**Зовнішне освітлення**						
5.1	Модернізація вуличного освітлення з використанням енергозберігаючих технологій	Проведення нових мереж вуличного освітлення з використанням LED-технологій та впровадженням «розумних» систем керування.	2026-2030	Доброславська селищна рада	Місцевий бюджет, кошти бюджетів усіх рівнів , грантові та інші кошти, незаборонені законодавством	1200,00	Економія споживання електроенергії – до 20%
5.1	Модернізація вуличного освітлення з використанням енергозберігаючих технологій	Послуги з утримання в належному стані зовнішніх мереж вуличного освітлення з впровадженням заходів з енергоефективності (ремонт та модернізація мереж) в населених пунктах Доброславської селищної ради	2026-2030	Доброславська селищна рада	Місцевий бюджет, кошти бюджетів усіх рівнів , грантові та інші кошти, незаборонені законодавством	1500,00	Економія споживання електроенергії – до 15%

5.2	Модернізація вуличного освітлення з використанням енергозберігаючих технологій	Модернізація систем вуличного освітлення, встановлення світлодіодних, енергозберігаючих LED-ламп для вуличного освітлення по вулиці Центральній в селищі Доброслав (заміна кабельних ліній електопередач, оснащення об'єктів з використанням енерго- та ресурсозберігаючих технологій)	2026-2030	Доброславська селищна рада	Місцевий бюджет, кошти бюджетів усіх рівнів , грантові та інші кошти, незаборонені законодавством	1500,00	Економія споживання електроенергії – до 15%
5.3	Модернізація вуличного освітлення з використанням енергозберігаючих технологій	Модернізація систем вуличного освітлення, встановлення світлодіодних, енергозберігаючих LED-ламп для вуличного освітлення по вулицях Захисників Маріуполя,Грубніка в селищі Доброслав (заміна кабельних ліній електопередач, оснащення об'єктів з використанням енерго- та ресурсозберігаючих технологій).	2026-2030	Доброславська селищна рада	Місцевий бюджет, кошти бюджетів усіх рівнів , грантові та інші кошти, незаборонені законодавством	2400,00	Економія споживання електроенергії – до 15%
6.	**Сфера управління побутовими відходами**						

6.1	Розробка місцевого плану управління відходами та розробка стратегічної екологічної оцінки місцевого плану	Аналіз вихідного стану громади. Прогнозування. Визначення цілей та завдань. Проведення Стратегічної екологічної оцінки.	2026	Доброславська селищна рада	Місцевий бюджет, кошти бюджетів усіх рівнів , грантові та інші кошти, незаборонені законодавством	300,00	Розробка Місцевого плану управління відходами (МПУВ) та проведення Стратегічної екологічної оцінки (СЕО) надають селищній раді юридичну безпеку, доступ до фінансування та чітку дорожню карту для модернізації
6.2	Модернізація системи поводження з побутовими відходами	Оновлення транспортного парку. Закупівля сміттєвих контейнерів. Закупівля пресу гідравлічного посилення 16 тонн + подрібнювач для пластику сортувальну лінію з відбору вторинної сировини.	2026-2030	Доброславська селищна рада	Місцевий бюджет, кошти бюджетів усіх рівнів , грантові та інші кошти, незаборонені законодавством	14,2	Розвиток інфраструктури роздільного збирання та переробки ТПВ (твердих побутових відходів). Зменшення обсягів захоронення відходів шляхом розвитку сортувальної та переробної інфраструктури.

Примітки:
- фінансування заходів за рахунок коштів бюджету селищної ради здійснюється у межах асигнувань, передбачених на відповідний період;
- обсяг фінансування є орієнтовним та уточнюється на етапі розробки проектно-кошторисної документації та закупівель.

Вихідний стан енергетичного розвитку Доброславської селищної територіальної громади

1. Загальна характеристика громади

Доброславська селищна територіальна громада розташована в Одеському районі Одеської області. Станом на 01.01.2026 року чисельність населення громади становить близько 15,8 тис. осіб. Основними споживачами енергетичних ресурсів є житловий сектор, бюджетні установи, комунальні підприємства та об'єкти водопостачання і водовідведення.

2. Стан енергоспоживання

Основними видами енергоресурсів, що використовуються на території громади, є:

- електрична енергія;
- природний газ;
- тверде паливо;

Найбільшу частку енергоспоживання формують житловий сектор та бюджетні установи.

3.Громадські будівлі

На території громади функціонують:

Категорія	Кількість
Заклади загальної середньої освіти	6
Заклади дошкільної освіти	6
Заклади позашкільної освіти	2
Заклади культури	8
Заклади охорони здоров'я	6
Адміністративні будівлі	10
Комунальні підприємства та установи	7

Основні проблеми:

- недостатня теплоізоляція будівель;
- зношені системи опалення;
- відсутність автоматичного регулювання теплової енергії;
- неефективна вентиляція;
- значні втрати тепла через огороджувальні конструкції.

4. Житловий сектор

Житловий фонд громади становить:

Показник	Значення
Загальна кількість будинків	5170
Індивідуальні будинки	5130
Багатоквартирні будинки	60
Загальна площа житла	441,7 тис. м²

Основними проблемами житлового фонду є:

- низька енергоефективність будівель;
- застарілі вікна та двері;
- недостатнє утеплення;
- значні втрати теплової енергії.

5. Водопостачання та водовідведення

Система водопостачання громади включає:

Показник	Значення
Артезіанські свердловини	50
Водонапірні башти	33
Водопровідні мережі	164,8 км
Мережі, що потребують заміни	26,2 км
Населення, охоплене водопостачанням	100 %

Основні проблеми:

- застаріле обладнання;
- високі витрати електроенергії;
- потреба модернізації насосного обладнання;
- відсутність сучасних систем диспетчеризації;
- значні втрати води.

6. Відновлювані джерела енергії

Потенціал громади дозволяє розвивати:

- сонячну енергетику;
- енергію біомаси;
- теплові насоси;
- системи накопичення енергії.

7. Основні виклики

- зростання тарифів на енергоносії;
- висока залежність від зовнішніх джерел енергії;

- зношеність інженерної інфраструктури;
- необхідність скорочення викидів парникових газів;
- потреба підвищення енергетичної безпеки громади.

Додаток 3

Ключові енергетичні показники для виконання бенчмаркінгу

Найменування області	Одеська
Найменування територіальної громади	Доброславська
Характер рельєфу (рівнинний, горбистий, гірський)	рівнинний

№	Ключові енергетичні показники	Одиниця вимірювання	Значення базового року					
	Рік застосування показників	рік	2025	2026	2027	2028	2029	2030
	Чисельність населення	осіб	15576					
1	Загальні дані							
1.1	Питома кількість штатних одиниць структурного підрозділу енергоменеджменту (енергоменеджерів) на 10000 населення	‰	0,64	-	-	-	-	-
1.2	Відношення витрат з місцевого бюджету на оплату комунальних послуг та енергоносіїв до фактичних поточних видатків місцевого бюджету, всього, у тому числі:	%	-	-	-	-	-	-
	оплата теплопостачання	%	-	-	-	-	-	-
	оплата водопостачання та водовідведення	%	0,7	-	-	-	-	-
	оплата електроенергії	%	5,4	-	-	-	-	-
	оплата природного газу	%	2,5	-	-	-	-	-
	оплата інших енергоносіїв та інших комунальних послуг	%	3,1	-	-	-	-	-
	оплата енергосервісу	%	-	-	-	-	-	-
1.3	Загальне кінцеве споживання енергії на особу	кВт·год/ос.	0,04	-	-	-	-	-
1.4	Частка відновлювальної енергії в загальному кінцевому споживанні енергії	%	24,6	-	-	-	-	-

2	**Громадські будівлі**							
2.1	**Структура громадських будівель бюджетних установ, що фінансуються з місцевого бюджету (за загальною площею), всього, у тому числі:**	**%**	**73,1**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
	будівлі закладів дошкільної освіти	**%**	**13,3**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
	будівлі закладів освіти	**%**	**17,7**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
	будівлі закладів охорони здоров'я	**%**	**13,3**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
	будівлі закладів соціального захисту населення	**%**	**6,6**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
	будівлі інших бюджетних установ	**%**	**22,2**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
2.2	**Частка громадських будівель, що фінансуються з місцевого бюджету, включених до системи енергетичного моніторингу (за загальною площею)**	**%**	**100**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
2.3	**Частка громадських будівель, що фінансуються з місцевого бюджету, включених до системи автоматизованого збору інформації про споживання енергії (за загальною площею)**	**%**	**0**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
2.4	**Частка громадських будівель, що фінансуються з місцевого бюджету, які мають дійсний енергетичний сертифікат (за загальною площею)**	**%**	**37,**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
2.5	**Частка термомодернізованих громадських будівель (за загальною площею)**	**%**	**0**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
2.6	**Частка громадських будівель з близьким до нульового рівня енергоспоживанням (за загальною площею)**	**%**	**0**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
2.7	**Питоме фактичне енергоспоживання при опаленні громадських**	**кВт·год/м³**		**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

	будівель, що фінансуються з місцевого бюджету, всього, у тому числі:							
	будівлі закладів дошкільної освіти	**кВт·год/м³**	**5,65**	-	-	-	-	-
	будівлі закладів освіти	**кВт·год/м³**	**5,10**	-	-	-	-	-
	будівлі закладів охорони здоров'я	**кВт·год/м³**	**-**	-	-	-	-	-
	будівлі закладів соціального захисту населення	**кВт·год/м³**	**-**	-	-	-	-	-
	будівлі інших бюджетних установ	**кВт·год/м³**	**-**	-	-	-	-	-
2.8	**Питоме фактичне споживання електроенергії в громадських будівлях, що фінансуються з місцевого бюджету, всього, у тому числі:**	**кВт·год/м²**		-	-	-	-	-
	будівлі закладів дошкільної освіти	**кВт·год/м²**	**22,20**	-	-	-	-	-
	будівлі закладів освіти	**кВт·год/м²**	**16,71**	-	-	-	-	-
	будівлі закладів охорони здоров'я	**кВт·год/м²**	**-**	-	-	-	-	-
	будівлі закладів соціального захисту населення	**кВт·год/м²**	-	-	-	-	-	-
	будівлі інших бюджетних установ	**кВт·год/м²**	**-**	-	-	-	-	-
3	**Житлові будівлі**							
3.1	**Частка домогосподарств у багатоквартирних будинках**	**%**	**0**	-	-	-	-	-
3.2	**Структура житлових будівель (за загальною площею), всього, у тому числі:**	**%**	**100,0**	-	-	-	-	-
	будівлі одноквартирні	**%**	**0**	-	-	-	-	-
	будівлі двоквартирні	**%**	**0**	-	-	-	-	-
	будівлі багатоквартирні	**%**	**0**	-	-	-	-	-
	будівлі для колективного проживання	**%**	**0**	-	-	-	-	-
3.3	**Питоме фактичне енергоспоживання на опалення житлових будівель, всього, у тому числі:**	**кВт·год/м²**	-	-	-	-	-	-
	будівлі одноквартирні	**кВт·год/м²**	-	-	-	-	-	-
	будівлі двоквартирні	**кВт·год/м²**	-	-	-	-	-	-
	будівлі багатоквартирні	**кВт·год/м²**	-	-	-	-	-	-

	будівлі для колективного проживання	**кВт·год/м²**	**0**	-	-	-	-	-
3.4	**Питоме фактичне споживання електроенергії в житлових будівлях, всього, у тому числі:**	**кВт·год/м²**	**0**	-	-	-	-	-
	будівлі одноквартирні	**кВт·год/м²**	**0**	-	-	-	-	-
	будівлі двоквартирні	**кВт·год/м²**	**0**	-	-	-	-	-
	будівлі багатоквартирні	**кВт·год/м²**	**0**	-	-	-	-	-
	будівлі для колективного проживання	**кВт·год/м²**	**0**	-	-	-	-	-
3.5	**Частка житлових будівель з близьким до нульового рівня енергоспоживанням (за загальною площею)**	**%**	**0**	-	-	-	-	-
4	**Зовнішнє освітлення**							
4.1	**Структура системи зовнішнього освітлення (за кількістю світлоточок), всього, у тому числі:**	**%**	**100**	-	-	-	-	-
	на дорогах поза меж населених пунктів	**%**	**0**	-	-	-	-	-
	на вулицях, дорогах, площах в межах населених пунктів	**%**	**96,7**	-	-	-	-	-
	в паркових зонах	**%**	**3,3**	-	-	-	-	-
	в інших зонах, ділянках, територіях	**%**	**0**	-	-	-	-	-
4.2	**Частка непрацюючих світлоточок, всього, у тому числі:**	**%**	**0**	-	-	-	-	-
	на дорогах поза меж населених пунктів	**%**	**0**	-	-	-	-	-
	на вулицях, дорогах, площах в межах населених пунктів	**%**	**0**	-	-	-	-	-
	в паркових зонах	**%**	**0**	-	-	-	-	-
	в інших зонах, ділянках, територіях	**%**	**0,**	-	-	-	-	-
4.3	**Питома електрична потужність однієї працюючої світлоточки, всього, у тому числі:**	**Вт/од.**	**15,00**	-	-	-	-	-
	на дорогах поза меж населених пунктів	**Вт/од.**	**0**	-	-	-	-	-
	на вулицях, дорогах, площах в межах населених пунктів	**Вт/од.**	**15,00**	-	-	-	-	-
	в паркових зонах	**Вт/од.**	**15,00**	-	-	-	-	-
	в інших зонах, ділянках, територіях	**Вт/од.**	**0**	-	-	-	-	-

4.4	**Питоме річне споживання електричної енергії на роботу однієї працюючої світлоточки, всього, у тому числі:**	**кВт·год/од.**	**15,62**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
	на дорогах поза меж населених пунктів	**кВт·год/од.**	**0**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
	на вулицях, дорогах, площах в межах населених пунктів	**кВт·год/од.**	**15,57**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
	в паркових зонах	**кВт·год/од.**	**16,20**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
	в інших зонах, ділянках, територіях	**кВт·год/од.**	**0**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
4.5	**Частка світлоточок оснащених світлодіодними джерелами світла (за загальною кількістю працюючих і непрацюючих світлоточок)**	**%**	**100**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
5	**Сфера теплопостачання**							
5.1	**Частка централізованого теплопостачання (за опалюваною площею будівель)**	**%**	**0**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
5.2	**Частка домогосподарств, приєднаних до систем централізованого теплопостачання**	**%**	**0,0**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
6	**Сфера водопостачання і водовідведення**							
6.1	**Структура системи питного водопостачання (за чисельністю населення), всього, у тому числі:**	**%**	**100**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
	централізованого	**%**	**100**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
	нецентралізованого	**%**	**0**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
6.2	**Питоме споживання електричної енергії на функціонування системи централізованого водопостачання, всього, у тому числі:**	**кВт·год/м³**	**1,53**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
	на виробництво (забір і фільтрацію) води	**кВт·год/м³**	**1,23**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
	на транспортування води	**кВт·год/м³**	**0,15**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
6.3	**Лінійний коефіцієнт втрат води**	**тис. м³/км**	**3,26**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
6.5	**Частка втрат води в мережах**	**%**	**5,9**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

	централізованого водопостачання							
6.6	**Структура системи водовідведення (за чисельністю населення), всього, у тому числі:**	**%**	**100**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
	централізованого	**%**	**16,7**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
	нецентралізованого	**%**	**83,3**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
6.7	**Питоме споживання електричної енергії на функціонування системи централізованого водовідведення, всього, у тому числі:**	**кВт·год/м³**	**0,74**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
	на збирання та транспортування стічних вод	**кВт·год/м³**	**0,74**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
7	**Сфера управління побутовими відходами**							
7.1	**Частка населення, охоплена послугами з вивезення побутових відходів**	**%**	**86**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
8	**Громадський транспорт**							
8.1	**Питоме споживання енергії громадським транспортом на душу населення**	**МДж/ос.**	**0,0**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
8.2	**Питоме споживання енергії громадським транспортом на одиницю пасажирообігу**	**МДж/(пас·км)**	**0,0**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
8.3	**Частка пасажирообігу громадського нерейкового транспорту, всього, у тому числі:**	**%**	**100**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
	автобуси	**%**	**100**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
8.4	**Питоме споживання енергії громадським нерейковим транспортом, всього, у тому числі:**	**МДж/ (пас·км)**	**0**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
	автобуси	**МДж/ (пас·км)**	**0**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

Додаток 4

SWOT-АНАЛІЗ
сильних, слабких сторін, можливостей і загроз сталого енергетичного розвитку

Сильні сторони	Слабкі сторони
Наявність системи енергомоніторингу; Прогресивна, дієва та цілеспрямована місцева влада; Високий потенціал капіталовкладень, потрібних для модернізації, що привабливо для міжнародних фінансових структур; Високий потенціал енергозбереження; Основну частину земель становлять родючі сільськогосподарські землі, придатні для товарного землеробства; Великі можливості використання альтернати вних джерел енергії; Можливість залучення кредиту від міжнародних фінансових установ; Можливості швидкого переходу до європейських стандартів енергетичного менеджменту; Діяльність в Україні проєктів міжнародної технічної допомоги, які підтримуватимуть територіальні громади; Бюджетна підтримка громад у процесі трансформації монопрофільних територій; Потужний туристичний потенціал громади.	Зростання цін на енергоносії; Нестабільність енергосистеми через обстріли; Низька інвестиційна привабливість; Значно зношена інженерна інфраструктура, дуже значні втрати палива та енергії; Відсутність конкуренції в енергопостачанні; Високий рівень енергоспоживання в бюджетних та житлових будинках; Обмеженість фінансових можливостей бюджетів усіх рівнів та нестача фінансових ресурсів комунальних підприємств для впровадження енергоефективних проєктів; Недостатня практика сортування сміття; Газова залежність та високі темпи подальшого зростання вартості життя у громаді; Значна залежність регіону від зовнішнього постачання енергоресурсів; Відсутність каналізаційної очисної споруди. Відсутність комплексного підходу по пе реробці ТПВ.
Можливості	**Загрози**
Великий потенціал використання альтернативних джерел енергії. Вирощування енергетичних рослин як перспективний напрям розвитку рослинництва. Можливість залучення кредиту від міжнародних фінансових установ.	Високі темпи зростання вартості послуг, низькі темпи зростання заробітної платні та можлива інфляція. Відсутність комплексного підходу по переробці ТПВ. Погіршення екологічної ситуації внаслідок активного використання у сільському господарстві пестицидів. Відтік кадрів з громади.

Вихідні дані, що використовувалися для розроблення Муніципального енергетичного плану

Під час розроблення МЕП використано такі вихідні дані:

Статистичні дані

- чисельність населення;
- структура житлового фонду;
- бюджет громади;
- земельний фонд громади.

Дані щодо громадських будівель

- перелік об'єктів освіти;
- заклади культури;
- заклади охорони здоров'я;
- адміністративні будівлі;
- комунальні підприємства.

Дані щодо житлового фонду

- кількість будинків;
- площа житла;
- структура багатоквартирного житлового фонду;
- рівень термомодернізації.

Дані щодо систем водопостачання

- кількість артезіанських свердловин;
- водонапірні башти;
- довжина мереж водопостачання;
- кількість насосних станцій;
- кількість споживачів;
- витрати електроенергії комунальних підприємств.

Дані щодо енергоспоживання

1. Споживання електричної енергії бюджетними установами.
2. Споживання природного газу бюджетними установами.
3. Дані щодо використання твердого палива.
4. Дані щодо споживання енергоресурсів комунальними підприємствами.
5. Дані щодо вуличного освітлення.
6. Дані щодо водопостачання та водовідведення.

Нормативно-правова база

- Закон України «Про енергетичну ефективність»;
- Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні»;
- Закон України «Про альтернативні джерела енергії»;
- Методика розроблення місцевих енергетичних планів, затверджена наказом Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України.

Прогноз зміни цін і тарифів на енергію та комунальні послуги на 2026–2030 роки

Базові тарифи, прийняті для розрахунків МЕП

Водопостачання:

- населення – 24,00 грн/м³;
- бюджетні установи – 25,00 грн/м³;
- інші споживачі – 30,00 грн/м³.

Водовідведення:

- населення – 45,00 грн/м³ (централізоване водовідведення);
- вивезення рідких побутових відходів – 78,00 грн/м³;
- бюджетні установи – 164,53 грн/м³.

Прогнозні показники

Рік	Електроенергія	Природний газ	Водопостачання	Водовідведення
2025 (база)	100%	100%	100%	100%
2026	112%	115%	110%	110%
2027	125%	130%	120%	121%
2028	140%	145%	132%	133%
2029	156%	161%	145%	146%
2030	173%	178%	160%	161%

Основні припущення прогнозу

1. Щорічне зростання тарифів на електроенергію на рівні 10–12%.
2. Щорічне зростання вартості природного газу на рівні 12–15%.
3. Зростання тарифів на водопостачання та водовідведення на рівні 8–10%.
4. Поступове приведення тарифів до економічно обґрунтованого рівня.
5. Врахування інфляційних процесів та змін на енергетичних ринках.

Очікувані наслідки

- збільшення витрат місцевого бюджету на енергоресурси;
- зростання потреби у впровадженні енергоефективних заходів;
- підвищення економічної доцільності використання відновлюваних джерел енергії;
- скорочення строків окупності енергомодернізаційних проєктів.

Прогноз зміни цін і тарифів на енергію та комунальні послуги

Зміна тарифів на комунальні послуги для населення, %, зокрема:	**Одиниці виміру**	***2021***	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
природний газ	*% зростання*				*0%*	*10%*	*25%*	*23%*	*32%*	*38%*	*44%*
	грн/куб м	***8,56***	***7,96***	***7,96***	***7,96***	**8,76**	**10,95**	**13,41**	**17,65**	**24,35**	**35,10**
електроенергія	*% зростання*				*64%*	*15%*	*18%*	*18%*	*19%*	*20%*	*22%*
	грн/кВт -год	***1,68***	***1,68***	***2,64***	***4,64***	***5,34***	***6,27***	***7,37***	***8,78***	***10,57***	***12,86***
Комерційні ціни на види енергії	**Одиниці виміру**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Інфляція					*9%*	*7%*	*6%*	*5%*	*5%*	*5%*	*5%*
природний газ	*% зростання*					*0,5%*	*25,0%*	*22,5%*	*31,7%*	*37,9%*	*44,2%*
	грн/тис куб м	***9468***	***12735***	***12596***	***16600***	***16689***	***20861***	***25555***	***33648***	***46406***	***66901***
електроенергія	*% зростання*					*7,0%*	*5,5%*	*5,0%*	*5,0%*	*5,0%*	*5,0%*
	грн/кВт -год	***3,81***	***5,33***	***6,61***	***8,9***	***9,63***	***10,16***	***10,67***	***11,20***	***11,76***	***12,35***
Біомаса	-										
дрова (45% вологості)	*грн/т*	***2500***	***2700***	***3900***	***3900***	***4173***	***4382***	***4601***	***4831***	***5072***	***5326***
дрова сухі (20% вологості)	*грн/т*	***2058***	***2306***	***2469***	***2469***	***2528***	***2573***	***2702***	***2837***	***2979***	***3128***
тріска деревна	*грн/т*	***1018***	***1018***	***1157***	***1239***	***1218***	***1303***	***1395***	***1492***	***1597***	***1709***
пелета з деревини	*грн/т*	***11 825***	***12 063***	***14 500***	***14627***	***14836***	***14595***	***14806***	***15275***	***15604***	***16198***
пелета з лушпиння сооняшниквого	*грн/т*	***4677***	***4677***	***8294***	***10127***	***10836***	***11595***	***12406***	***13275***	***14204***	***15198***
Бензин	*грн/л*	***26,27***	***40,67***	***52,41***	***57,42***	***62,94***	***75,98***	***75,98***	***89,78***	***93,98***	***99,98***
Дизель	*грн/л*	***25,27***	***45,26***	***46,84***	***55,58***	***61,56***	***85,54***	***85,54***	***95,54***	***93,54***	***99,54***
Скраплений (зріджений) газ	*грн/л*	***14,26***	***32,00***	***27,89***	***32,84***	***36,64***	***47,60***	***47,60***	***55,60***	***57,60***	***67,60***
Стиснений газ (метан)	*грн/м3*	***14,97***	***46,83***	***37,36***	***37,36***	***41,68***	***46,78***	***46,78***	***56,78***	***56,78***	***66,78***